

УКРАЇНСЬКА КОНСЕРВАТИВНА ДУМКА

НЕПЕРІОДИЧНИЙ ОРГАН КРАЙОВОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ С.Г.Д. У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ
Ч.

БОГ - ГЕТЬМАН - УКРАЇНА

У К Р А Ї Н С Ь К А

К О Н С Е Р В А Т И В Н А Д У М К А

Ч.2

С І Ч Е Н Ь 1967 РОКУ.

НЕПЕРІОДИЧНИЙ ОРГАН КРАЙОВОЇ

ОРГАНІЗАЦІЇ С.Г.Д. у ВЕЛИКОБРИТАНІЇ.

З М І С Т .

1. Управа КО СГД у Великобританії: РІЗДВЯНЕ ПРИВІТАННЯ.
2. РІЗДВЯНЕ АРХИПАСТІРСЬКЕ ПОСЛАННЯ.
3. С.Дніпрянський: "МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ НАШОЇ ДЕРЖАВНОСТІ". стор. 1.
4. Зінько Запорожець: "МІЙ РІДНИЙ КРАЙ".....14.
5. Нестор Шупак: "СМЕРТЬ МИКОЛИ ЛИСЕНКА І ПОЧАТОК ВШАНУВАННЯ
ЙОГО СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТИ".....18.
6. Павло Жежеря: "ОТРУТА ЧИ КАПІТУЛЯЦІЯ".....20.
7. Вячеслав Липинський: "ЧОМУ НЕМА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ".....25.
8. Мгр.Н.Дніпрянська: "ІСТОРИЧНИЙ ШЛЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ
ЦЕРКВИ І ЇЇ ПОДВИЖНИКИ 1921 РОКУ".....27.
9. "ПРИВІТАННЯ ГЕТЬМАНА ПАВЛА ВЛАДИЦІ І ЛАРІОНОВІ".....33.
10. С.Дніпрянський: "В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ".....34.
11. Крайова Управа СГД: "НЕКРОЛОГ ПАМ'ЯТИ В.ПЕРЕБИЙНОСА".....35.
12. С.Дніпрянський: "Б А Ж А Н Н Я".....36.

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

У К Р А Ї Н С Ь К А К О Н С Е Р В А Т И В Н А Д У М К А .

Неперіодичний орган Крайової Організації Союзу Гетьманців Державників у Великобританії. Видається на правах рукопису для членів СГД і прихильників з метою ознайомлення з проблемами нашого минулого і сучасного політичного і культурного життя.

К Н И Ж К И Д О П Р О Д А Ж У :

"Листи до Братів-хліборобів". В.Липинський.	1.ф.	6.ш.	3
"Україна на переломі". В.Липинський.	1	2	9
"Від легенди до правди". Л.Цегельський	1	6	3
Історія України.Доба Ц.Ради. проф.Д.Дорошенко.	1	6	3
Історія України.Гетьманська Держава. проф.Д.Дорошенко.	1	6	3
"Під колесами історії". проф.С.Томашівський.	10		10
"До нової Полтави". Остап Войнаренко.	15		9
"Нація в поході". С.Шебет.	5		3

Як з замовленнями в справі книжок, так і з розрахунками за журнали чи з добровільними пожертвами просимо звертатися на адресу адміністратора п.Ф.Гончарук.

Ф. Г О Н Ч А Р У К.

Один примірник журналу коштує: 2/6, Америка і Канада 1.\$ дл. Інші країни рівновартість долару.

35, DAIRYHOUSE ROAD,
DERBY,
ENGLAND.

Р І З Д В Я Н Е П Р И В І Т А Н Н Я .

ІІ ВИСОКІСТЬ ЯСНОВЕЛЬМОЖНУ ГЕТЬМАНІВНУ ЄЛИСАВЕТУ, ГЕТЬМАНСЬКУ РАДУ, ГЕТЬМАНСЬКУ УПРАВУ, УСІ БРАТНІ ГЕТЬМАНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ПЕРВОІСРАДУКІВ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ, УСІХ УКРАЇНЦІВ НА БАТЬКІВЩИНІ І НА ЧУЖИНІ.

ВІНШУЄ РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НАСТУПНИМ НОВИМ РОКОМ, ВІРИ В ПЕРЕМОГУ ПРАВДИ НАД ЗЛОМ, ВІРИ В НЕМИНУЧЕ ВОСКРЕСІННЯ УКРАЇНИ, ЗВІЛЬНЕНОЇ ВІД ЖОРСТОКОГО НАЇЗНИКА, ВОСКРЕСЛОЇ В УСІЙ СЛАВІ СВОГО МИНУЛОГО, РІВНОЇ В НАРОДІВ ВІЛЬНИХ КОЛІ.

ЩИРО ЗИЧИТЬ
УПРАВА КО СГД у ВЕЛИКОБРИТАНІЇ .

Р І З Д В Я Н Е А Р Х И П А С Т И Р С Ь К Е П О С Л А Н Н Я

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШОГО МИТРОПОЛИТА НІКАНОРА ДО ПРЕОСВЯЩЕННИХ АРХИПАСТИРІВ, ВСЕЧЕСНОГО ДУХОВЕНСТВА І ВІРНИХ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

"Нині відпускаєш раба Твого, Владико, по слову Твоєму з миром, бо бачили очі мої Спасіння Твоє". /Лк.2,29-30/

Перед духовними очима прозірливця Симеона відкривається Тайна Спасіння. Картина світла, велична, могутня! Але в очах наших вона оповита серпанком смутку й терпіння. Пришестя на землю Сина Божого в постаті немічного, безпорадного Немовляти. Перша оселя на землі – убога печера для худоби. Перший поклін – від нужденних пастухів. Люта ненависть Ірода. Жорстокість виконавців його. Залита дитячою кров'ю рідна земля. Утеча на чужину... усе це вже самого початку кладе колючого тернового вінка на невинне чоло Спаса-Немовляти. І хоч на тлі тої темряви виступають деякі світлосяйні відблиски: спів Ангелів на небі, поклін Волхвів на землі, – вони не можуть затушувати образу болю, що супроводить Жертву Сина Божого задля нас і нашого Спасіння. В обставинах болю й терпіння, при глумі людського натовпу, з неправдивим судом і ганебною смертю на хресті – звершилася Тайна нашого Спасіння.

Пекло знесилене, для людини широко відкриті ворота Раю. Однак людина не хоче користати з Ласки Божої і не перестає чинити на свою загибель. І по цей день не погасла люта ненависть вікопомного Ірода. І по цей день – на наших очах по несходимих нетрах холодної тайги жовтіють оглодані диким звіром кості синів Божих, синами сатани замордованих. Бо не перестає сповнюватися слово Боже: "Коли світ вас

зненавидить, то пам'ятайте, що Мене перше зненавидів. Коли гонили Мене, то й вас гонитимуть. Бо не буває раб більший за господаря свого" /Ін.15/. Не перестась й та "подорож в Єгипет". Сини Божі, що свого Творця й Іскупителя не зріклися, по всьому світі розкидані та однодушні своїм серцем. Не забувають по різних "Єгиптах" свого рідного Назарету, своїх верб над тихими водами, рідного синього неба, золотого сонця над зеленими долинами. На ріках Вавилонських плачуть, "свої ясні зорі, тихі води, край веселий, мир хрищений" споминаючи. І ростуть на "уходах" тих рідні Святині, де в цей день велично лунає хвала Богові й гаряча молитва за все рідне за волю нашого Народу.

Дорогі мої Друзі! В цей світлий день – Народження Господа нашого Ісуса Христа – шлемо Вам наш сердечний привіт. Ми серцем і думкою з Вами і молимося безперестанно за Вас, щоб Господь укріпив Вас в думці святих: "Не тільки про земне думати, але й ще більш про небесне" /Кол.3/. Разом з Апостолом закликаємо Вас: "Відкиньте поміж собою усякий гнів, лютість, злобу. Як обранці Божі, святі та улюблені, зодягніться в милосердне серце, терплячи та прощаючи один одному, як і Христос простив Вам". /Кол.3/. Бо так виконаєте Закон Христовий /Гал. 6,2/ і станете співучасниками свого Спасіння /1 Кор.9/.

Христос народжується – славте Його! Нехай хранить Вас Господь і пошле Вам Своє небесне благословення!

Ваш з любов'ю –

+ МИТРОПОЛИТ НІКАНОР

Карльсруге, Різдво Христове,
РБ. 1966.

+++++
"Встане Україна,
І розвіє тьму неволі
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти!"

Т.Г.Шевченко.

"У кожній жертві є радість – радість сувора, але дійсна. Задоволення сповненого обов'язку є радість виявленої і здійсненої любові. Є це нагорода, яку Бог визначив за ціну довершеного зусилля".

Равль Плю.

МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ НАШОЇ ДЕРЖАВНОСТІ.

"Із нашої чесної боротьби постане вкінці найбільше смілива, найсильніша своїм завзяттям і розумом У к р а ї н а."

"Старі монархії відійшли не прощаючись, а нові приходять не питаючись." В. Липинський.

Найболючішим питанням нашого підходу до проблеми державного будівництва, хай і на чужині, хай і відірвано від рідної землі, від маси нашого народу, але скерованого на майбутнє, бо лише в умовах вільного світу ми маємо змогу вільно розвивати свою політичну думку, вивчати методи державного будівництва інших народів, порівнювати різні типи державного устрою, пам'ятаючи повсякчасно, що не все чуже добре, але багато в ньому доброго і повчального, - зрозуміти сенс і намагатися здійснити на ділі гасло " НАЦІЯ НАД КЛЯСАМИ, ДЕРЖАВА НАД ПАР - ТІЯМИ."

Цим гаслом намагаються оперувати всі українські політичні провідники, політики і політикани, кожний пояснюючи його по-своєму, кожний вкладаючи свій партійний зміст в розуміння цього гасла. На перешкоді правдивого розуміння цього гасла стоїть найпереше зміст правильного поняття Нація. Одні пояснюють його по-німецьки-"Україна для українців", т. то для українців з діда-прадіда, тих, які доведуть своє чисто українське п о х о д ж е н н я.

Ми всі знаємо добре до чого довела ця теорія німецький наріз за нацизму. Інші гадають, що яких би політичних переконань українець не б у в, хоч би і найфанатичніший комуніст, але він має право на Україну і панування його переконань в ній, не звертаючи увагу на користь, чи шкоду тих переконань для Неї. От і маємо українців - націоналістів, українців - соціалістів, українців-федералістів, українців монархістів, українців-комуністів, українців-неокомуністів, і т. д і т. п. І найменше маємо українців-патріотів, тих, для яких найвищим виявом українського духа була б Незалежність Рідної Землі п е р е д у с і м.

От і маємо, як наслідок ігнорування почуття патріотизму, твердження тих, які і далі керуються Третім Універсалом Центральної Ради, "Якщо не буде Україна соціалістичною, то не треба н і я к о ї."

А тепер, по Другій світовій війні наші "політики" підхопили гасло демократії так, як раніше гасло "С О Ц І Я Л І З М."

І вкладають в гасло "демократія" свій партійний зміст так, як вкладали його в гасло "Соціалізм, забуваючи, або навмисне нехтуючи фактом, що демократичні засади керування державами виникли після монархії, виникали у висліді довгих років, десятиріч, а то й століть вироблення державницьких первнів у народів, які мають демократичний устрій тепер. Що може принести демократія, її свободи для невироблених народів яскраво показав приклад новоповсталих африканських держав і державок, коли дослівно протягом одного дня, чи ночі вчорашні санітари ставали генералами, а власники дрібних крамниць прем'єр-міністрами. І починалася свистопляска боротьби за владу: один диктатор скидав другого, щоб завтра й собі піти у небуття. В наслідок всього того занепад промис-

ловости й торгівлі, голод, зубожіння, страждання населення отих "демократичних" країн, армія з фельдмаршалів і генералів, але без солдатів. /Чим не паралель нам?! /

Навчитися відрізнати інтереси партійні, чи вузько-групові від інтересів всього народу, цілої держави-велике мистецтво. Треба бути першим патріотом своєї держави, зуміти підвестися на понадпартійний рівень в інтересах усієї Землі, щоб заявити так, як кол. прем'єр Великобританії У. Черчил, що "поза кордонами моєї країни я не критикую Уряд Її Величності", хоч і йшлося про його ставлення до уряду лейбористів і прем'єра К. Етлі. Що наша українська політична думка бідна на видатних ідеологів, що часто наші політики навіть не можуть дати конкретної і ясної відповіді на просте питання "Якою б вони хотіли бачити Україну", не можуть обґрунтувати своїх прагнень, то й маємо на нашому політичному полі такі парадокси, як твердження одного з провідних діячів УРДП п. Шинкаря на одній з конференцій УРДП в Канаді, коли він настільки запутався в своїх "ідеологічних" твердженнях, що вдався до атаки за спадщину Вячеслава Липинського, твердячи, що Липинського треба відібрати від гетьманців, бо він у них стоїть, ніби то, догори ногами, а його треба поставити на ноги/УРДПівські?!/. Чи потрібні коментарі для змалювання того хаосу, в якому опинилося це середовище, плаваючи поміж УНРадою і УРСР? Не краще справа стоїть і в інших с е р е д о в е щ а х.

Щойно тепер, у другій половині століття, по Другій світовій війні, починають українські політики построху прозрівати, починають розуміти, що без стрункої, чіткої ідеології шкода праці кидатися в політичну боротьбу, що на позиченому коневі далеко не заїдеш, що всякі орієнтації на чужі сили, всякі запозичення з чужих ідеологій, всі спроби нехтування законів своєї рідної Землі з її віковими традиціями приведуть до неминучого занепаду і повного п о н е в о л е н н я. Одним з таких променів в темряві політичного нашого хаосу блиснув "Канадійський Фармер" розпочавши кампанію за політичну правду, за донесення її ширшому читачеві, друкуючи документальні матеріали живих ще учасників Визвольної Боротьби, розкриваючи механізми скрахованих українських політиків з їхньою орієнтацією то на "братньо-соціалістичну"- Москву, то на Польщу; тих політиків, що й досі цупко тримаються свого договору з Польщею про відступлення їй частини України, аби на другій частині панували в о н и. Тих політиків, що не орієнтуються на власні сили свого народу, не вірять в його сили і здібності; тих політиків, для яких Київ перестав бути духовим центром України, які знайшли собі інший духовий центр поза Україною, в Римі.

І вони, оті скраховані політики, ще намагаються твердити, мимрити щось про "легальність" свого існування, ще намагаються всадити ніж в спину визвольній боротьбі України, підготовляючи Світовий Конгрес Вільних Українців під плащиком УНР, т. то щоб під знаком скрахованого соціалізму показати світові, що Україна, не зважаючи на гекатомби жертв того ж соціалізму в московському виданні, залишається вірною ідеям "робітничо-селянської" державности, викладеним в універсалах Центральної Ради, що й далі Україна чекатиме на федерацію братніх народів в Російській Федерації, що Україна аж ніяк не хоче "відділятися від б р а т н ь о г о р о с і й с ь к о г о н а р о д у."

Якщо СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ відбудеться під цими УНРадівськими гаслами, то цим самим доля вільної України буде припечатана на довгі десятиріччя; цим самим Україна зазнає долі "російської Пенсильванії."

Та ми віremo, що становище не таке вже скрутне; не таке безнадійне. Бо ж маємо в нашій недавній історії факт здорового спротиву "соціалізації" України, маємо факт проголошення і фактичного встановлення традиційної Гетьманської Держави 1918 року, маємо факт проголошення Гетьманом України родового козака, нащадка Гетьмана Івана Скоропадського, видатного полководця генерала Павла Скоропадського. Проголошеного не за партійним ключем, не таємним зговоренням партій-лідерів, а проголошеного З"їздом Хліборобів-вільними голосами представників основного населення України, основного стану У к р а ї н и. І була б Українська Держава встояла в завірюсі, що охопила була увесь терен колишньої Російської імперії, коли б не свої зрадники, які в ім"я "братерства з російськими соціалістами", в ім"я міжнародної революції підняли бунт проти законної влади, проти Помазанника Божого, які за допомогою московських большевиків та руками Січових Стрільців Коновальця кинули Україну у вир анархії та доправили до ганебного Варшавського договору з Польщею. І нічого не вдіяла героїчна Українська Армія, голодна, боса, але незломна. Що вона могла вдіяти, коли верхи, Директорія, міністри дбали про що інше, або, як поет О. Олесь писав з гіркою іронією 1919 року:

1. Державні місії,
Контроль, комісії,
Пілати дипломати,
Вся Україна тут.	3. Клопочуться, збираються,
Прощаються, вітаються,
Стрівають, виряджають;
А ввечорі - в и н о....
2. Вся сіль кооперації,
Торгівлі, спекуляції,
Шукали, зубоскалили,-
Європа аж тріщить.	4. Нічого не закуплено:
Козу півбока луплено,
Для сміху на потіху,
Додому привезуть.
5. <u>А там десь на позиції,</u>
<u>Без зброї, без муніції,</u>
<u>У полі босі й голі</u>
<u>Вмирають к о з а к и.</u>	

Те саме, ту саму гірку правду написав інший чесний українець - др. Л. ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ в своєму передсмертному спогаді "Від легенд до правди! Політик європейського масштабу, один з співтворців Акту І-го листопада у Львові, один з делегатів ЗУНР до Києва-він написав непідфарбовану правду про дійсний стан українського державного будівництва. І цю правду про наше минуле, сучасні, політики намагаються замовчати, на книжку дра Цегельського накладено "табу"-заборону читати, як намагаються замовчати і жахливу правду, одверто сказану О. Войнаренком в "До нової Полтави! Та як не закривати, не замовчувати правду, вона врешті впливе на поверхню, як олія з води. І горе буде тим, хто в ім"я соціалістичних теревенів, марксівських утопій дурив свій нарід. Гнів народу меж не з н а т и м е. В хаосі української революції, у вирі боротьби вилонилася видатна постать. Як старогрецький філософ-ідеаліст, ідеолог грецької аристократії СОКРАТ, так світової вже слави мислитель, історик і ідеолог української клясократії ВЯЧЕСЛАВ ЛИПІНСЬКИЙ шляхом довгих міркувань, шляхом глибокого вивчення нашої духовости дійшов до єдино-можливого висновку в питанні державного будівництва України: Українська Держава повстане тільки тоді, коли ми її захочемо мати, і повстане неод-

мінно у формі спадкової монархії-Гетьманство. Більше того, він вказав і на Рід Гетьманський і заповів триматися Його, того Роду, що в тяжку для України годину прийшов на допомогу, давши Україні Гетьмана Павла. Не легким був шлях Липинського, як не легким був і шлях Сократа. Обидва в пошуках Правди натрапляли на байдужість, кривди, невдячність, незрозуміння, вороже наставлення, але не перестали її шукати. І коли Сократа фініська демократія засудила на смерть через отруєння, так і Липинського українська демократія засудила на небуття, на замовчання, на моральну смерть.

Та ім'я Сократа залишилося славним, а ім'я Липинського не сходить з уст українців, які теж шукають виходу з нашої партійної с а л а м а х и. Бо стрункість ідеології Липинського, його послідовність, наукова обґрунтованість, базуючись на минулому України, на українських традиціях, на українській духовості, захоплює своєю чіткістю, своєю безкомпромісовістю, своїм передбаченням м а й б у т н ь о ї о.

І цей дар свого духа Липинський присвятив основному станові України-хліборобам. І цей дар Липинського намагаються привласнити собі навіть ті, для яких Україна-лише поле попису різних чужоземних теорій і с и л.

Мало хто звертає увагу на факт, що надхненником Липинського, тим, хто дав йому моральний поштовх шукати Правди, хто служив йому зразком української Конституанти, був 3-й Хліборобів 29 квітня 1918 року в Києві. Липинський писав: "Якщо не згадувати часів розквіту старої князівської Руси-України, то не було іншого, такого конструктивного й далекосяглого в своїй ідеї та задумі збору людей, і такого відмінного від усього того, що діялось в Україні-як, власне, 3-й Хліборобів 29 квітня 1918р.

Перший раз в історії України українську владу проголошено під проводом Батьків, а не Синів, отже, під проводом старшого консервативного, а не молодшого р е в о л ю ц і й н о г о е л е м е н т у."

І чим далі в часі ми відходимо від дати історичного Акта 29 квітня 1918 року, тим свідоміше й ясніше ми бачимо ту Правду, яку знайшов для українського народу Павло Скоропадський. Чим більше ми заглиблюємось в нашу українську дійсність, тим більше переконуємось і знаходимо нові документальні твердження, що ДВІ НЕПОДІЛЬНІ ПОСТАТІ Гетьман Павло і В. Липинський ішли двома шляхами, шукаючи однієї Правди: один ішов шляхом практичного державного будівництва, а другий шляхом наукового дослідження, але зустрілися вони на перехресті одностайно, зішлись на будівництві Української Спадкової Гетьманщини.

Кожній чесній людині є змога, розглядаючи питання дійсного стану нашого минулого, розглянути факти української історії 1917-20-их років. Досить пильно переглянути історичні документи, спогади учасників тих подій, погляди наших ворогів, щоб прийти до одного можливого висновку: фактична українська Держава існувала лише дев'ять місяців Гетьманщини.

Та одного бажання шукати Правду замало. Треба примусити себе дивитися на події не з позиції класової боротьби, не по-партійному, а з позиції співпраці класів і християнської любові. Бо правд не може бути кілька. Правда-одна. І розуміння ОДНІЄЇ СПІЛЬНОЇ ПРАВДИ-справа глибокого християнського розуміння і в підході до питання будови Держави.

Лише за таких умовин гасло "НАЦІЯ НАД КЛЯСАМИ-ДЕРЖАВА НАД ПАРТІЯМИ" перестане бути порожнім аргументом в устах партійного пропагандиста для дешевого впливу на маси народу, а стане незаперечним імперативом будови нашої державности, яка може повстати і повстане на історичному і традиційному фундаменті нашої д у х о в о с т и.

І тоді нація-спільнота усіх мешканців України, для ^{яких} України стала рідною землею, Батьківщиною, дійсно стане понад окремими класами, які будуть між собою не ворогувати, а співпрацювати в інтересах спільної Батьківщини, в інтересах спільної Землі. І **ТІЛЬКИ** тоді, коли спільний патріотизм-любов до рідної землі, об'єднає всіх мешканців тієї землі, інтереси окремих партій відступлять місце інтересам держави, **ТІЛЬКИ** тоді Закон Рідної Землі стане вищим від Закону міжнародного К а п і т а л у

А об'єднуючим, скріплюючим чинником, каталізатором спільних зусиль може стати лише Гетьманщина, яка орієнтується на власні сили свого народу, без орієнтації на будь які ч у ж о с т о р о н н і ч и н н и к и.

Багато українських авторів чомусь з нехиттю ставляться до чужинецьких джерел при вивченні минулих історичних подій. А досить заглянути хочби до невичерпних джерел Бритійського Музею і, порівнявши знайдені там фактичні свідчення з українськими джерелами, ясно уявити собі перебіг подій так, як вони відбувалися, а не так, як твердять партійні журналісти, щоб дістати ту ж відповідь, що наведено вище: дійсна українська державність існувала лише **ДЕВ'ЯТЬ** місяців **І 9 І 8** р о к у.

Звичайно не місце в короткій статті подавати усі джерела, наводити усі вислови і твердження, але досить згадати погляди кількох осіб, що коли не були пасивними спостерігачами подій, то були ворожими до Гетьманщини, але чесно сказали про дійсний стан речей, чесно вказали на позитиви і негативи, чесно оцінили противника, яким для них був **Г е т ь м а н а т**. Досить згадати вислови ген. Удовиченка, Митрополитів Української Православної Церкви Василя Липківського і Полікарпа Сікорського, Митрополита Української-Католицької Церкви Андрія Шептицького-як всі вони одностайно, як самостійники, дали найвищу оцінку Гетьманській Державі і заслужене признание висловили Гетьманові України П а в л о в і.

З обережних, поміркованих висловів чужинців згадаймо ген.барона Врангеля, котрий дав високу оцінку Гетьманові Павлу, як генерал-генералові, вказавши на великі чесноти, ясність думки і чіткість дій **о с т а н н ь о г о**. Зокрема Врангель підкреслив великі організаційні і виконавчі здібності Гетьмана, виявивши подив, коли Гетьман палко йому доводив, що будова української держави диктується її історичним минулим і сприятливими сучасними **о б с т а в и н а м и**.

Але як ганебно з неприхованою ворожістю нападів на Гетьмана, як самостійника, комісар Керенського В. Б. Станкевич/слухайте і розумійте, противники **Г е т ь м а н щ и н и !!!**:/

"МЕТОЮ перевороту/осінь 1918 року/ було скинути Скоропадського і передати владу колам, що гуртувалися навколо "Союза Возраждения Россіи"./Найліпша відповідь тим, хто закидає Гетьманові москофільство!/ Далі Станкевич заявляє, що боротьба провадилась проти большевиків і Скоропадського, але, оскільки Скоропадський був ближче, то в першу чергу проти н ь о г о.

наСТАВ вже час дати слово відомим діячам різних політичних переконань, різних фактів, різних світоглядів, культурного рівня і **с в і т о с п р и й м а н н я**.

Наводимо вислови декількох осіб різних світоглядів і поглядів. Але таких у яких домінує глузд, розум, самопожертва своїми переконаннями на користь кращого, тривалішого, в с е о х о п л ю ю ч о г о - м о н а р х і й. Згадуючи Хмельницького, Р. Л. БЮ указує на будуючу його роль, як гетьмана і військовика, але зазначає, що в виборних гетьманах завжди були за-

цікавлені інші держави, як і у виборах королів П о л ь щ і./Р.Л. БЮ.
Стор. 253/

"Згадка про Золоту Добу ніколи не вмирала між українцями, ще й досі не забулися легенди й пісні про великого князя Володимира Мономаха та великі дні Київського князівства"/Д. Лоуренс. Стор. 44/

"Де немає взагалі пошани до традицій, суспільство занепадає!"

/Сер Ч. Петрі. Стор. 15/

"Назавгал, всі монархи стоять далеко вище від будь якого президента й будь якої р е с п у б л і к и." /Там же, ст. 263/

"Коли батько Королеви Джордж VI після коронування поїхав до Канади й Північної Америки, то в Ріджайні /Канада/ група українців у національних вбраннях захоплено вітала Короля, пригадуючи йому, його підлеглі походять з різних кутів світу." /Г. Болідо. Стор. 64. /

Склавши Конституцію Соціалізму Великобританії, Сидні Вебб заявив, "що він відкидає намір замінити монархію на республіку з тієї причини, що держава не може добре функціонувати без символічного голови держави, перейшовши на якогось в и б р а н о г о."/А. Мікі. Стор. 388, 389 /

Бувший Прем'єр-міністр Великобританії, лідер лейбористів граф Клемент Атли категорично заявив, що в інтересах державного життя повинна бути монархія. / Лайф, 18 лютого 1962 р. Стор. 30-31/

"ТАМ розквітала торгівля, там розбудовувалося й зростало мистецтво. Були там добрі фахівці й ремісники, які будували Церкви, що визначалися гарною архітектурою. Там був загальний поступ, і люди жили в добробуті. За часів княгині Ольги княжі палати були прикрашені мозаїкою та різьбою по дереві." / Д. Лауренс. Стор. 39/

Таких і подібних тверджень можна було б навести багато більше, але для людини, яка хоче і здібна збагнути Правду, вистачить і цих, щоб ствердити й переконатись у перевазі монархічного устрою над республіканським чи якимсь іншим, зафарбованим соціалістичними фарбами.

Перебуваючи на еміграції, Гетьман з Родиною пережили тяжкі матеріальні обставини, як і обставини зовнішнього і внутрішнього національно-визвольного характеру, які вимагали великої терпеливості і витривалості, але залишилися вірними ТІЛЬКИ Українській Самостійницькій Ідеї, не пішли на різні спокуси, обіцянки, навіть погрози-гідно і незаплямовано несли й несуть Український Державний Прапор своїх далеких предків-Р ю р и к о в и ч і в. Згадаймо хоч винятково розумну й мужню поставу Гетьмана у відношенні до задумів гітлерівської Німеччини. Гетьман, як передбачливий і досвідчений політик, прекрасний організатор-генерал, напевно створив би був з військово-полонених і емігрантів надійну українську армію./а таких пропозицій з боку керівників Райху не бракувало, до погроз включно/, але Гетьман завжди ставив питання, чия це буде армія, і чи вкладається в поняття "українська армія" українська самостійність? Чи така армія буде лише називатися українською, а виконуватиме німецьке завдання для Німеччини? Чи буде Україні гарантовано самостійність? Ось на цьому питанні самостійності України гітлеровці й казали: "стоп"!, бо в поняття "всепереможного" Райху самостійність України, як і інших поневолених народів, не вкладалося, як не вкладається воно і в поняття большевицького "Союзу народів Росії",

хоч і якими підступними викрутасами вони сформулювали свою червону Конституцію з її "в і д о к р е м л е н н я м."

Це паперове "відокремлення" українці добре відчули на собі, бо нас - правді всі так звані "республіки" з їх нічого не значущими урядами у всіх галузях підкорені Москві.

ОТЖЕ, отой Гетьман, на адресу якого ще й тепер сипляться звинувачення у "національній неортодоксальності", не лише витримав неймовірний політичний тиск Райху, а й доказав ворогові і своїм, як треба боротися за с у в е р е н н і с т ь.

Той же Гетьман рятував від концтабору збанкротованих з своїм "урядом" українських націоналістичних провідників. Деякі з врятованих Гетьманом політиків хоч мали досить такту прийти та подякувати Гетьманові, але були й такі, що вважали нижчим своєї сумнівної гідности це зробити.

За що, мовляв, дякувати?

І в той час, коли Гетьман з Родиною залишався в Німеччині, щоб досліджувати і вивчати інтереси України там, з надією використати можливі сприятливі обставини в галузі самостійности України, син Його Гетьманич Данило з такою ж метою перебував у Великобританії, щоб в англосаксонському світі досліджувати і вивчати цю саму н а г о д у.

Маючи честь особисто зустрічатися й розмовляти з Гетьманичем, не можемо забути чару Його особи, не згадати Його глибокого зацікавлення українським життям як на чужині, так і на Рідних Землях. Він намагався детально ознайомитися з всебічною діяльністю українців, їх поглядами на життя, він цікавився інтелігенцією України, як провідною інтелектуальною інстанцією, він з тривогою вивчав долю українського ХЛІ - боро́ба-фундатора економіки країни, він переживав і намагався збагнути тяжке становище робітника навантаженого безконечними нормами, він трагічно сприймав тяжке становище Церкви, нищення духовенства і мирян, він тяжко реагував на політичну акцію голоду, як можливу акцію спротиву владі, а особливо її катастрофальні наслідки. Так, він цікавився всім і всіма. Він цікавився поглядами українців на батьківщині, на соціально-політичний устрій сусідів, то що. Дійсно, таких Людей Господь-Бог посилає поневоленому народові дуже рідко, і на сором нам, не збагнули ми величі Його д у х а.

Деякі партійні відлами ще й сьогодні подекують, що мовляв, Гетьманич був видатною людиною, але він не претендував на державне керівництво, маючи на увазі Його вислів, "працюватиму для такої України, якої захоче український народ." Так, Він працював і був готовий працювати далі для України у глибокій вірі, що вільний український народ вже не захоче жити під облудою марсівського соціалістичного лже-вчення, що український народ збагне і повернеться до своєї традиційної форми державности - Г е т ь м а н и щ и н и.

Та чи може бути якийсь глузд в таких твердженнях про непретензійність Гетьманича? Та ж Він не претендував, а очолював Гетьманський Рух, РУХ загальнодержавницький, загальноукраїнський; перед ким Він мав би претендувати і кого про свої претензії мав би питати, коли право на державне керівництво Він успадкував від свого Батька, як юридичний наслідок Державного Акту 29-го квітня 1918 року. По скінченні двадцять першого року свого життя Він прийняв обов'язки спадкового Гетьмана України, склавши присягу, в якій просив у Бога ласки й допомоги виконати с в я щ е н н у м і с і ю.

Гетьманич гідно ніс прапор національної гордості, не зважаючи на усі труднощі, що траплялися на життєвому Й О Г О ш л я х у.!

Чи перед чужинцями, чи перед своїм народом, ВІН ні на йоту не поступився з самостійницьких позицій українських, а зокрема Він високо підніс престиж Гетьманського Руху, який очолював, який збагачував своїм авторитетом аж до своєї передчасної і такої з а г а д к о в о ї с м е р т и.

У ДЕВ'ЯТУ РІЧНИЦЮ Й О Г О СМЕРТИ МИ П И С А Л И:

В поході згас Нашадок Гідний.
Він все життя своє в і д д а в
За Україну-Край наш рідний.
Цього й від нас усіх жадав.

Хоч смерть підкралась невмолима
І вирвал. Його від н а с
Мета ж лишилась нерушима -
Вона єдина у наш ч а с.

І часто ми відвідуєм Його могилу,
І низько голови схиляєм до землі,
Щоб нам спокутувать провину
На бездержавному тяжкому т л і.

Лише тепер ми бачимо т у в е л и ч,
Яку послав Всевишній н а м,
Але безсоромна партійна н е м і ч
Завжди гасає тут і т а м.

І це затьмарило велике с в і т л о,
Що так промінням било в тінь,
Що так пробитися хотіло,
Але закінчилося возгласом "Амінь!"

Бодай тепер спокутувати треба
Як наслідок провини відчуття -
Тож піднесімо голови до неба,
Щоб Бог послав нам к а я т т я.

Скажімо разом, всі с м и р е н н о,
Що ми знедолені, усі сумні,
Що ми ще й досі під"яремно
Чекаємо на кращі д н і.

Наш вічний спогад хай несесться
Про Тебе в славі у віках.
ХАЙ Україна вже проснесться
І майорить на наших прапорах!

Присвячуючи це слово Великому Покійникові, ми опирались на Заповіті Його Батька Гетьмана Павла в знаменитому листі з І-го квітня 1925 року.

"Дорогий Сину! Пам"ятай, що раз ти приймеш на себе добровільно мої права і обов'язки, Ти мусиш дбати про те, щоби бути достойним великого завдання на себе прийнятого. Пам"ятай, що для виконання цього великого завдання Ти мусиш придбати мудрих, чесних відданих спільній ідеї і добре організованих помічників і що таких помічників не можна враз при потребі знайти і організувати, а треба їх розшукувати й готувати ціле життя. Все обдумай і розваж. Хай велич завдань не лякає Тебе.

Щоб все це обдумати й свідомо те чи інше рішення прийняти я даю Тобі реченець до дня Святої Покрови цього року.

Широ Тебе люблячий

Павло С К О Р О П А С Ь К И Й

I-го квітня 1925 року.

Ванзее."

Це - лише останній абзаць дуже великого державотворчого листа. Ми не по-
милились, коли порекомендуємо прочитати його повністю. І не ТІЛЬКИ про-
читати, а й простудіювати та вивчити к о ж н о м у у к р а ї н ц е в і.

На тлі нашої бездержавности в еміграційному українському середовищі, особ-
ливо з боку розполітикованих репрезентантів республіканського напрямку,
часто можна чути іронічні звинувачення на адресу цілої славної Родини
СКОРОПАДСЬКИХ, яка гідно репрезентує гетьманську традицію свого поперед-
ника Гетьмана Івана Скоропадського, звинувачення в неукраїнськості, то
що. А документи історичного значення стверджують о с ь щ о:

Журнал "Україна", що виходив у Парижі під редакцією відомо-
го українського вченого Іллі Борщака, в своєму числі 2 за 1949 рік вмі-
стив документальне твердження на основі архівних даних про Гетьмана Іва-
на Скоропадського. Відомо, що Гетьмана, як і нащадків його Роду тепер,
як свої "патріоти", так і чужинецькі, висловлюють різні припущення, ком-
промітуючі вислови і безпідставні обвинувачення. А тимчасом історична
дійсність і факти не лише заперечують такі фантазії, а, навпаки, показу-
ють представників цього Роду у зовсім іншому, правдивому, патріотичному
світлі.

"27-го травня /за старим календарем/ Гетьман Пилип ОРЛИК но-
тував у своєму щоденнику польською мовою: " Грек, що цими днями прибув
з України, оповів мені про його Милисть Пана СКОРОПАДСЬКОГО. Вже минув
рік, як останній помер. НЕХАЙ його душа на віки вічні живе в радостях
Господніх. Колись це був великий і любий мій п р и я т е л ь.

/Архів французького Міністерства Закордонних Справ/

"ЩО Гетьман Скоропадський знав про задум Мазепи і був до нього в якійсь
мірі причетним, це можна сьогодні вважати більш-менш встановленим."

/Теофіль Коструба. " Гетьман Іван Скоропадський"

Львів. 1932 р. Стор. II-12/

"ЗАРАЗ знаємо документально, що Гетьман Скоропадський навіть брав участь
в укладі відомої Конституції Орлика з Військом Запорозьким через своїх
висланців. Ці високоцінні інформації подано на основі знайденого у Фран-
ції ОРЛИКОВОГО примірника Бендерської Конституції з замітками самого Ор-
лика."

/Там же. Стор. I9/

"ЩО Орлик у Бендерах був у якихось зносинах з Скоропадським видно з лис-
та, що його Гетьман-емігрант писав до Гетьмана в Край, в якому сповіщає,
що їде до СТАМБУЛУ для закінчення справи, якій просить допомогти і запев-
няє, що є готовий для загального добра зректися Булави на користь Скоро-
падського.

/Польський оригінал видруковано в "Ч Т Е Н І Я Х....."
Москва. 1847 рік. Стор. 55-56/

До цього всього треба сьогодні додати виписку з щоденника Орлика/наведену вище/. В світлі цих відомостей треба буде історикам переглянути біографію Івана Скоропадського до обрання його на гетьмана. Цікаво, що, коли Орлик так зичливо пише про Гетьмана Скоропадського, він, навпаки, кожного разу лає непристойними виразами гетьмана Апостола. Чи не тому, що останній свого часу залишив табір Мазепи і прийшов з покаянням до царя Петра ?

/Державницька Думка! 4. 3. 1951 р. стор. 51/

1963 року на сторінках лондонської "Української Думки" якийсь магістр І. Боднарук/ той самий, що пізніше, вже як "професор", на сторінках того ж часопису розпочав був релігійний заколот/ виступив з "критикою" гетьманів і, прикриваючись Шевченком, назвав неfortunним словом Гетьмана Івана Скоропадського.

А в часі між двома останніми Світовими війнами, якийсь Ростовець змонтував був наклепницьку брошуру на С к о р о п а д с ь к и х.

З того приводу ми писали:

Г Е Т Ь М А Н Ш И Н О С В Я Т А Я .

Тебе святу, преславну, о д и н о к у,
Що уявлялася Шевченкові-пророку,
Найбільшу у державному творінні,
Що в кожного лежиш Ти на сумлінні.

Твій переможний Дух В К Р А Ї Н И
Загладить всі її р у ї н и.
Ростуть гетьманські пишні квіти,
Що їх насаджують Твої нащадки-діти.

Пройшли роки, віки - століття,
А нарід наш співає многоліття.
Монарх - це символ, страх сваволі,
Який веде народ до в о л і.

Всі класові і соціальні в е р с т в и
Його мета разом всі з в е с т и.
Всіх одностайно, надпартійно,
Щоб силу їх помножити потрійно.

Свобода лише силою береться!
Хай нам ця доля усміхнеться!
Хай усміхнеться не сама, а з нами
У спільній боротьбі із ворогами.

Нам треба змити "грязь Москви",
Чим швидче розірвуть її окупи;
"Варшавське сміття" чисто підмести:
І на подвір'я наше більше не нести.

Щоб доказати боднарукам-магістрам,
Всім прокурорам, слідчим, бургомістрам:
Гетьманщина - це не партійна байка.
В дискусіях потрібні аргументи, а не лайка.

Гетьманщину Шевченком названо СВЯТОЮ-
Цей клич гуртує нас до б о ю.
Хоч це й була доба кріпачства,
Не зрозуміють це боднаруків простацтва.

Щоб твір к^иритично розглядати,
Не досить Кобзаря лиш прочитати.
А "критика" пуста профанів -
То-стиль бідненьких партайманів.

Знайшлися ще в нас "мудриці"
Якісь незнані р о с т о в ц і
З протигетьманськими кличами,
Блукають з чорними квачами.

Про єдність пишем і співаєм-
Про розум Бога не б л а г а є м
Щоб більш червоні ростовці
Не пхали нас на м а н і в ц і.

Ходімо всі єдиним ш л я х о м,
Що під Гетьманським він йде дахом.
Цей шлях широкий, променистий
Лежить на Київ урочистий ! "

На закінчення, хоч як не хотілося б говорити тих кілька терпких слів на адресу нашої еміграційної дійсності, але, коли мова йде про проблеми нашого державного будівництва в минулому, тепер і на майбутнє, все ж доведеться їх с к а з а т и.

1. Підчас організації Гетьманської Академії 1963 року в м. Лондоні довелося нам мати розмови з багатьма громадськими і політичними діячами; Зайшовши в одну з громадських установ, ведемо розмови з полковником М., учасником Визвольної боротьби, - уенеровської орієнтації. Полковник й каже: "я не проти гетьманщини, але я проти Скоропадських", посилаючись на ніби то факти, якими часто оперують політичні противники гетьманщини. У відповідь на це нами було сказано: Ми не проти ОУНМ, але проти її вождя А. Мельника, як низької ранги старшини в австрійській армії, як висування у вожді без особливих здібностей організаційних і занадто мало знаного в Україні, без державницьких аспірацій і без ідеологічного напрямку, чого не можна сказати про Скоропадського, як Гетьмана України, видатного генерала, блискучого організатора і династичного державника. З цими доводами полковник М. мусів був погодитися, хоч це й було йому дуже не бажаним. На цьому розмова і закінчилася, але як багато дала вона до д у м а н н я.

2. Часто доводиться чути, що, мовляв, було б усе гаразд з гетьманською ідеєю, але Рід Скоропадських не має репрезентанта по чоловічій лінії. Цікаве і до болю спростачене т в е р д ж е н н я. Живемо в країні класичної демократії- королівстві Великобританії; країні, яка пишається своїми свободами, державною організацією, соціальним забезпеченням, своїм з а к о н о м парламентом і... своєю старою монархією; країні, де вже ЧОТИРНАДЦЯТЬ років на наших очах Королевою жінка, відносно ще молода, але так шанована своїми підданими і емігрантами з різних країн, як не приснитися якому будь в и б о р н о м у президентові.

Більше того, моляться за неї в усіх Церквах, а особливо у всіх еміграційних Церквах, і найурочистіше в Церквах українських. Не раз доводилося питати наших людей, чому ми з таким пієтетом ставимося до чужих і так занедбуємо своє? Чому ми так цураємося свого славного минулого, своїх с л а в н и х з а и ч а ї в ???

У відповідь почуєш лише якесь мимрення, або мовчанку, в кращому випадкові співрозмовець мирянин, а той священник руками розводять. От вам і державність! Виходить, що справа не в чоловічій чи жіночій лінії, а в державному виробленні, в культурному рівні, в незнанні і не розумінні нашої історії, нашої глибоко традиційної княжо-козацько-гетьманської доби до наших часів включно.

ВІЧНИМ прокляттям тяжить над нами прокляття соціалістична спадщина вихованців московських соціалістичних партій; тих вихованців, які і бунт білоцерківський проти своєї держави вчинили за допомогою московських "братів по Марксу", аби тільки "жити в братньому союзі з московськими товаришами", які і державність українську угробили, а самі подались на еміграцію колотись, ділитись і розпадатись на безліч самі себе пожираючих партій, партійок, ухилів і відламів.

3. Доводиться також чути: "Я за гетьманство виборне, а не династичне". Таке твердження - це чистісінької води еміграційна демагогія, побудована на дуже низьких інстинктах демократії. Династичний зв'язок-цятяглість національно-державної традиції, традиції не від виборного до виборного гетьмана, між якими нема ніякої різниці, як нема її між двома виборними предидентами, коли один не відповідає за вчинки другого, а історично-традиційна тяглість виростає в народ, народ її любить, на неї опирається, нею гордиться ТІЛЬКИ нею обороняється від винародовлення, вона є найсильнішим спротивом і виявом денационалізаційної відпорності. Традиція ґрунтується на високих морально-релігійних основах, а монархові, гетьманові у нашому розумінні, не від часу до часу, не від виборів до виборів, а постійно, систематично йдеться про високий ПРЕСТИЖ перед своїм народом передусім, перед іншими коронами і державами світу взагалі. Династичному гетьманові йдеться найперше про піднесення своєї держави на таку височину, на якій не зможе вона стояти при тимчасових президентах. І ТІЛЬКИ при монархічному, гетьманському устрої - усі сили народу витрачатимуться на піднесення свого державного, економічного і культурного життя, не витрачаючи їх на взаємне поборювання у виборчих кампаніях.

ТІЛЬКИ тоді держав^а зможе витримати напруження сучасної модернізації життя, допасовуючи її до своїх питомених традицій, укладу духового, своєї релігії, історії, побуту і звичаїв. Це питання вже глибоко наслітлив проф. Оглоблін у статті "Династична ідея в державницько-політичній думці України-Гетьманщини 17-19 ст. ст.", посилаючись на гетьманів Богдана Хмельницького і Івана Мазепу.

4. В інтересах координації сил, особливо на зовнішньому відтинкові, українське громадянство покладає багато надій на СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. Очевидно виходячи з національно-визвольної нашої політики, а зокрема в боротьбі проти більшевизму, такий Конгрес був би великим досягненням, коли б ВІН відбувся під кутом виправлення політичних помилок, ґрунтуючись на традиційно-історично-державницькому періоді нашої новітньої історії, яким була ЛИШЕ Гетьманщина, але ніяк не період ІІІ-го Універсалу, як то сьогодні чути голоси з кіл

УНРади, як також з деяких націоналістичних кіл, що невторопують на яку стати. Відомо, що цілий ІІІ Універсал було побудовано на федерації з Росією/ чого не позбавився і ІУ Універсал/. То ж перепроводжувати Конгрес під знаком ІІІ-ІУ Універсалів було б фатальною помилкою, дало б ворогові претекст стверджувати, що Україна ніколи не мала наміру відділитися від Росії, що вона й сьогодні у формі комуністичної республіки є з нею. Найголовніше те, що нам треба пам'ятати, що на 1967 рік припадає 50-та річниця жовтневої большевицької революції. Наша державно-визвольна боротьба повинна якнайгостріше нап'ятнувати цю революцію, без найменшої тіні якого будь ототожнювання наших визвольних аспірацій чи то з імперіалістичною білою, чи то комуністично-червоною російською імперією.

ТАКИМ АКТОМ, МОЖЕ БУТИ ТІЛЬКИ АКТ 29-ГО КВІТНЯ 1918-ГО РОКУ, ЯК АКТ ВСЕБІЧНО САМОСТІЙНИЦЬКИЙ, БЕЗ ЖОДНОГО ЗАСТЕРЕЖЕННЯ.

ТІЛЬКИ ГЕТЬМАНСЬКУ ДЕРЖАВУ РЕСПЕКТУВАЛА МОСКВА / ПОТАЙКИ ГОТУЮЧИ ПОВСТАННЯ ПРОТИ НЕЇ/, НАВ'Я - ЗАВШИ ДИПЛОМАТИЧНІ ЗВ'ЯЗКИ З НЕЮ, ЧОГО НЕ РОБИЛА НІ ПРИ ЦЕНТРАЛЬНІЙ РАДІ, НІ ПРИ ДИРЕКТОРІЇ.

Якщо Конгрес буде перепроваджено під егідою УНР, то дуже мало надій, щоб такий Конгрес урівноважив розбіжності українців внутрі, а про провал наших дипломатичних дій на зовнішньому відвинкові української проблематики можна бути певним.

ДУЖЕ будуть вражені наші прихильники такою короткозорістю українців, а сильні світу цього зроблять тяжкі для нас висновки. Українське питання відійде в ТІНЬ на довгий час, з простої, але вирішальної причини, що українці самі не знають, не знають, чого хочуть, бо хоч і походять з під жорстокої окупації Москви, однак не розуміють, які аргументи треба виставляти проти неї, в цей вирішальний момент, який може стати ІСПИТОМ, А МОЖЕ Й КАТАСТРОФОЮ В ДОМАГАННЯХ НАШИХ ВИЗВОЛЬНИХ ПРАГНЕНЬ.

НЕ ХОЧЕТЬСЯ, РІШУЧЕ НЕ ХОЧЕТЬСЯ ВІРИТИ, ЩОБ ТАКИЙ СПРИЯТЛИВИЙ МОМЕНТ БУЛО ВТРАЧЕНО, АЛЕ ГОЛОСИ ЧУЮТЬСЯ ДУЖЕ ТРИВОЖНІ.

З цього приводу хочеться голосно-голосно промовити "Молитву за Батьківщину Т. Г. ШЕВЧЕНКА:

О, свята я!
Свята Батьківщино моя,-
І Ти закована, і я.....
Скажу тиранам Божу волю,-
Не розуміють, не приймуть!
І на твоїм широкому полі
Камінням вісника поб'ють!
Знесуть високі могили
І понесуть із словом зла!
Тебе убили, розчавили

І возхвалить заборонили
Твої великі діла!
О, Боже сильний і правдивий,
Вдягни у славу свою твердь
І сотвори святе діво -
Воскреснуть мертвим повели!
Благослови возстать собором
На подвиг новий і суворий -
На чин викуплення з емілі,
Землі, повитої в неславу,

Стократь политої криваво
Колись преславної землі!

У
" П Р Е З Н Е З Г О Д У В С І П Р О П А Л И .
С А М І С Е Б Е З В О Ю В А Л И !
Г Е Т Ъ М А Н І В А Н М А З Е П А ."
У
XX

Зінько Запорожець.

М І Й Р І Д Н И Й К Р А Й .

/Компліменти українським соціалістам, історикам та а м а т о р а м
"К р у г л о г о с т о л а ."
/

1. Мій р і д н и й к р а й -

Магніт очам мистця:

Килим л у ж к у

Та в о г н и щ е к а л и н и ,

В волощках неба синь

І сонце в пшеницях,

Молочне к в і т н е н н я

Та пух шовків ковильних.

2. Квітчаста д а л ь ,

Медовий запах днів,

Сапфір і з о л о т о

Зпід сонячного даху.

На сотні верст -

Степи та сивий Дніпр,

Могили п р а д і д і в

З святим козацьким прахом.

3. На тлі н е б е с -

Мережечка в о г н і в :

Неначе київські

Струнки дівчата - Зорі

П о р о з с і д а л и с ь

При блакитнім полотні

Та вишивають

Діамантами у з о р и .

4. Там в и р і с я ,

Там все живе ц в і л о !

Співуча Р о с ь -

Стара козацька н е н ь к а ,

В вишневім р е ш е т і

Підсипала с е л о

Копю п и с а н о к -

Хатинок ч е п у р н е н ь к и х .

5. Пташиний х о р,
Молитва солов"я,
Кадив ставок
У даль небес туманом,
Стоїть навколїшках
Плакучих верб сім"я -
Краса божествена,
Вкраїні притаманна.

6. Там світло розуму -
Пророк Сковорода
Любив роздумувать
За грою на с о п і л ц і.
Там - вічна містика
Побожного т р у д а
В Пшеничнім Ордені
Прапрадідів- трипільців.

7. Це - край плугатара,
Багатство і краса.
Це - кров"ю й працею
Наш виплеканий простір.
На горах київських
Спочили н е б е с а.
По них я молитвою
Ходив Святий Апостол.

8. Зелені велетні -
Розложисті дуби
Плечима - суччами
Виструнчуються вгору.
Ці свідки й вісники
Минулої д о б и,
Князі і с т о р і ї, -
З століттями говорять.

9. Нова історія
До прірви п о в е л а:
Танцює й ріжеться,
"Змагається" і плаче....
Брехню п о в т о р ю є
На гетьмана Павла,
Що пікся д о л е ю
Сліпої в д а ч і.

10. О ц ю "і с т о р і ю "
Навиворіт б е р и,
Коли до І с т и н и
Наважився долізти:
Там чесні п о с т а т і -
Ногами догори
З наказу п а р т і ї
Панків - соціалістів.

II. У кублах з мовницьких
Продажних балачок
Борідку чухає
Володька Винниченко:
-"Не дайся, Симоне,
Павлові нагачок!
Готуй на гетьмана
Повтсання жебраченків !

I2. У нас за спиною
Повстанський Петроград,
У нас допомочі
Москва революційна....
Це клич історії:
"Всесвітня Влада Рад!"
Навіщо, Симоне,
Держава традиційна?

I3. Кого ж ми будемо
З "неволі" визволять?
Якого йолопа
Погладим по головці?
Попа в паравіі
Чи, може, куркуля?
Купця - баришника
Чи п'явку - промисловця?

I4. Ярмо гетьманщини
Чи панську сарану?-
Усі соцпартії
Рішили одностайно:
-Ти мусиш гетьмана
Покласти у труну,
Як син "ізвозчика",
Годований на стайні!!!

I5. Новій гетьманщині -
Могила й небуття,
Її підвалини
Поріжем автогеном...
Ти з паном гетьманом
Упорайсь допуття,
А ми поможемо
З полковником Євгеном!-

I6. Цей подвиг викона
Не фурманів ризак,
Не шеф воєщини
В батальних епопеях,
А з школи вигнаний
Політико - бурсак -
З партійним мисленням
Міщанського плебей!"

17. Володька бридився
Нашадком в і з н и к а,
Чуття ненависти
Не стримував ні трішки.
З висот письменника,
Мистця й провідника
Дививсь на Симона
Як гордий лев на кішку.

18. Троянським к о н и к о м
Комунівських і д е й
Ірже й показує:
-"За нами п е р е м о г а !"
Поправді сказано:
Освіта-від л ю д е й,
А розум з малечку -
Це дар святий від Бога!

19. Державу з н и щ е н о .
Руїни та мерці.
Гетьманських лицарів
Залишилося р і д к о . . .
Лягали трупами
Євгенові стрільці
За душу ц а п о в у ,
За чухану б о р і д к у

20. А два "Владіміра, "
Кіріліч та Ілліч,
Обнявшись в и п и л и
"Мерзавчика" з два літри...
Стрільці о д у р е н і
Поперлись пліч- о - пліч
Державу Гетьмана
Пустити вслід за вітром....

21. І замість г е т ь м а н а -
Володька номер д в а
З татарським виглядом,
З звірячими з у б а м и
Блука вгодована
Туристів ч е р е д а
В святинях Києва
Як в цирку на з а б а в і .

22. Та дух гетьманщини
В народі ще не вмер,
На ВАРТУ Н а ц і ї
Мазепенців поставив.
Душа Липинського
Літає до Бендер,
Готує з Гетьманом
Реванш коло П о л т а в и ! ! !

Примітка: /Далі буде/ Два Владіміра-Винниченко і Ленін.

СМЕРТЬ МИКОЛИ ЛИСЕНКА І ПОЧАТОК ВШАНУВАННЯ ЙОГО СВІТЛОЇ ПАМ"ЯТИ.

6-го листопада 1912 року, в Києві, помер Микола Віталієвич Л И С Е Н К О.

ВІСТКА про смерть Автора музики й мотиву шевченківського Заповіту, блискавкою облетіла київську та іноземну пресу: і, розійшлася по світі сумним голосним резонансом.

Київська преса писала, що перестало битись серце великого сина У к р а ї н и - основоположника національної школи оперового мистецтва.

ПОЕТ Григорій Чупринка, розстріляний пізніше, в 1921-му році-більшовиками, написав вірш: "На смерть Лисенка", що починався словами:

"Л Е Ж И Т Ь С П І В Е Ц Ь З А К Р И В Ш И О Ч І"

З численних нотаток і статей преси 1912 і 1913 років, бачимо, як свідоме суспільство України і світу, клонить голови перед пам"ятю композитора, піаніста, хорового диригента і етнографа К и ї в с ь к о ї З е м л і.

Смерть Миколи Лисенка, після так багатої і плідної його праці, була завершуючим акордом, по яким співець увійшов назавжди, разом з ім"ям України, в царство вселюдської, духової культури і цивілізації. Справдилися, ще раз пророчі слова, що: "НАША ДУМА, НАША ПІСНЯ, НЕ ВМРЕ, НЕ ЗАГИНЕ. . . ."

Київська преса 1912 і 1913 років підкреслювала, що Лисенко, як і Шевченко, буде жити і по фізичній смерті с в о ї й. І це правда.

Микола Віталієвич Лисенко народився 22-го березня 1842 року в селі Гриньки, Кременчуцького повіту на Полтавщині. По студіях в харківському і київському університетах, він вступив до ляйпцігської консерваторії, яку скінчив 1887 року.

У Ляйпцігу Лисенко видав збірник українських пісень і написав музику й мотив до слів Заповіту-"Як умру, то поховайте мене на могилі. . . ."

І з тої хвилини, коли пролунав спів Заповіту,- неминуче призначення нації в її розвитку, імена поета і композитора органічно злилися в єдиний духовий потік і сплав що, мов Дніпро, поніс хвилі трагедії і слави України у вселюдське море смутку, радості й п е р е м о г и.

Оволодівши музикальне і вокальне мистецтво Заходу і Сходу Свого Часу, в усій його досконалості, обдарований іскрою Божою співець, пережив те в собі, і втілює його в національну творчість козацької Баткiвщини.

Звідци, з таких духових джерел,- майстерність і мистецтво Лисенкових опер: "РІЗДВЯНА НІЧ/1883/ "УТОПЛЕНА" /1885/, "НАТАЛКА ПОЛТАВКА" /1889/, "ТАРАС БУЛЬБА" /1890/ і широкий цикл співу й музики до Кобзаря.

На Кавказі, у Баку, на святі пам"яти Лисенка, як писала київська газета "Рада", український робітник г о в о р и в:

-"Він узяв Тарасову Кобзу, вдарив по її струнах; і покотилась луною повсій широкій Україні, од Карпат до Кавказу, чарівна мелодія, переказуючи людям величні задуми й наміри б е з с м е р т н о г о К о б з а р я.

Бог благословив постать Лисенка, наділив його чулою душею, післав йому творчий талант, довгий вік життя; поклав йому в серце щирю і палку любов до своєї Б а т ь к і в щ и н и.

В залі переповненій людьми різних національностей, що працювали на бакинських нафтових промислах, на сцені, серед екзотичних рослин та квітів, оповитий вишитим рушником портрет Лисенка, майстерно виконаний художником М у х і н и м. Перед святочним концертом промовець нагадав, що ДЕСЯТЬ років тому, в цій самій залі багатонаціональна громада відзначала 35-ти літній ювілей діяльності Лисенка, а тепер зійшлася, щоб схилити наше засмучене чоло перед його світлою п а м " я т т ю.

Артистка Сорокіна продеклямувала вірш: "ЛЕЖИТЬ СПІВЕЦЬ ЗАКРИВШИ ОЧІ....", всі встали і азербайджанський оркестр виконав жалібний марш.

Народжений на Кавказі Михайло Лукін, на закінчення концерту, чудово проспівав: "Г е т ь м а н и, Г е т ь м а н и і " Б е з м е ж - н е с п о л е."

За рік, 13-го березня 1913 року достойно було вшановано пам"ять Лисенка і в Москві.

Товариство "КОБЗАР" влаштувало літературно-вокальний та музичний вечір в помешканні московського купецького зібрання. В центрі уваги цього вечора було "Ноктурно" Миколи Лисенка. І треба сказати, - писала київська "Рада", - що постановка і виконання цієї чудової музичної картини були цілком варті славетного творця її - Миколи Л и с е н к а.

Молодь красувалася в національних убраннях; кольорові стрічки, плахти, корсетки, свитки, квітчасті вінки - зливалися в приємну барвисту гру кольорів. Та на тім вечорі, мало хто говорив українською мовою, і кореспондент назвав таких учасників святочного вечора московськими українцями.

Полтавське товариство "Боян" незадовго по смерті Лисенка відзначало також світлу пам"ять великого сина України, а до Полтави в той вечір прибули гості з усієї П о л т а в щ и н и.

В час святочного концерту, посередені, в центрі уваги стояв великий портрет Лисенка на постаменті вкритім українським килимом, гарно прибраний вишитим для того рушником. Над портретом стояла мистецько вирізьблена арка, з якої звисали гірлянди живих квітів гармонійно уложених.

Одягнені в національні убрання козаків і козачок хористи були весь час на сцені. У час виконання пісень хор виступав, півколом уперед, а решту часу хористи сиділи на підмостках навкруги портрету і цим ще більше створювали декорацію живого образу біля портрету гірного сина України. Сімфонічний оркестр розпочав концерт маршем гетьмана Дорошенка.

Надзвичайний успіх у присутніх мав київський співець Карлашов, який ще доповнив велике і гарне враження тим, що вийшов на сцену, перш за все уклонився портретові основоположника національного мистецтва співу і театру, а потім став до публіки і виконав кілька пісень в обробці Лисенка. Врочистість свята і концерту була надзвичайна. Кореспондент Кузнецов описуючи її, з боєм підкреслив, що учням деяких полтавських середніх шкіл було заборонено бути на цім концерті.

- "ВОЗЛЮБЛЕННИКОВІ МУЗ І ГРАЦІЙ" - таким заголовком окреслив некролог Лисенкові, вміщений у Літературно-Науковому Віснику, історик Михайло Сергійович Г р у ш е в с ь к и й.

Нестор Щ У П А К.

Павло Жежеря.

О Т Р У Т А Ч И К А П І Т У Л Я Ц І Я ?

Перед нами лежить ДВА документи, два свідчення людської думки. Документи надзвичайної ваги для української спільноти на чужині, для справи боротьби за Україну, для справи, за для якої ми опинилися на чужині, щоб у вільному світі гартувати сили для визволення нашої Батьківщини від московського окупанта, незалежно від його к о л ь о р у. Читаючи і перечитуючи ці документи, не можемо стриматися від того, щоб не поділитися з іншими тими міркуваннями, які викликали ці документи. Перший - це стаття члена ЦК УРДП добродія Віталія Бендера "Новий Етап". Пише, як не як, а провідна особа Української Революційно-Демократичної Партії, пише, напевно, в порозумінні з іншими членами ЦК, бо ж ЦК його думок не заперечило, не відкинуло його тверджень, тим самим погоджуючись з ними. Пише добродій Бендер "вітівато", з масою вчених слів, прикриваючи ними голу правду свою, яка зводиться до дуже стислих тверджень, а саме:

".....повернутися обличчям до України такої, якою вона є. Наша політична діяльність закордоном має бути виключно скерована на той бік, бо інакше я особисто не бачу ніякого виправдання для нашого існування, як партії." Безперечно, всі ми маємо зір на Україну. ТІЛЬКИ там лежить майбутнє наше, ТІЛЬКИ там вирішиться справа волі нашого народу. Цього заперечити ніхто не може. Залишається справа з а с о б і в. Добродій Бендер тут же рекомендує і засоби контакту з нашим народом і мету політичної діяльності його партії: "..... ми далекі від ліквідаційного підходу до всього, що так чи інакше має на собі радянську печать." Інакше кажучи, запевняє і підсоветського українця і емігранта, що УРДП залишає справу колгоспів, браку приватної власності, антирелігійності, то що, як вони є. Нема, мовляв чого м і н я т и. Добродій Бендер далі поширено розводить про боротьбу за українську духовість, за українську мову під советами, порівнюючи ту боротьбу з боротьбою хвильовистів свого часу. І закликає д. Бендер активно включитися в ту боротьбу, запевняючи читача, що "патріотизм не є монополією еміграції, що він не зводиться виключно до боротьби за відновлення УНР.... що таке якість, як українсько-радянський патріот таки існує, та що цю якість ми не сміємо заперечувати." Ми були б наївними, коли б заперечували існування патріотів, т. то патріотів советської У к р а ї н и. В минулому ми мали Юрка Коцюбинського, братів П"ятакових, Фішільова-Хвильового, Миколу Скрипника і інші. А сьогодні маємо..... добродія Бендера./Щоправда дуже дрібненька рибка, але маємо...Примітка складача./ Про "дядьків стечества чужого, "рабів з кокардою на лобі" писав ще Великий Тарас. Ми лише додамо, що поняття "советський патріот" і "український патріот" себе взаємно виключають. Бути "советсько-українським" патріотом-виконувати службу Москві, діяти проти інтересів свого народу бути гробокопателем Рідної Землі. І далі. ".....партія /УРДП. П. Ж. / повинна сміливо і відкрито солідаризуватись з багатьма аспектами життя в УРСР. Що це? З чим солідаризуватися? З русифікацією України, з русифікацією української мови, з русифікацією Шевченка, з знищенням пам"яток української культури? З чим солідаризуватися? Добра порада !

Але побачимо ще далі! ".....на наших очах теза партії /УРДП П. Ж./ про національні кадри в Україні поволі перевтілюється в дійсність. Не дивлячись на масове витолочення режимом старших генерацій української інтелігенції,..... не дивлячись на фальсифікацію історії України... голос української культури й історії воскресє і лунає з уст речників і носіїв, які окрім радянської України.... нічого не знали й не бачили." В чому полягає той голос "речників і носіїв" добродій Бендер не говорить. Хіба в тому, що повернута з заслання З. Тулуб так переробила свій антимосковський роман "Людолови", що й сама його, напевно, непізнає. Хіба в тому, що в "Кобзарі" все антимосковське повичищуване, повикреслюване. Хіба в тому, гетьман Богдан подається трохи не москвином родом. Хіба в тому, що гетьмана Мазепу і далі проклинається і замовчується. Ратуючи за "зріст української культури в Україні" д. Бендер все ж змушений признати факт натиску русифікаційної лавіни. Хоч в боротьбі за чистоту й поширення української мови "советсько-українські" патріоти, мовляв в наступі. Тут хочеться пригадати відповідь Леніна на повідомлення, що українці домагаються української мови: "Дайте їм дві мови!" Що роблять з українською мовою, як її калічать, засмічують, може переконатися кожний, хто має змогу прочитати советську книжку чи часопис. Добродій Бендер, згадуючи 20-ті роки, захоплення Москвою України описує поняттям "вступ України до Союзу РСР" і в зв'язку з цим пише: "Завданням нашого народу сьогодні має бути підзискання і вписання в конституцію тих суверенних прав, які вона посідала при вступі до СРСР і які, на підставі підписаного договору мали шануватися всіма партнерами один супроти другого. Радянська суверенна Україна за змістом, а не формою; радянська суверенна Україна з усіма її революційними надбаннями - ось за що сьогодні бореться авангард народу і наше завдання є конструктивно цей авангард підтримати." От і вилізло шило з мішка! От і вияснилось на уердепівському виднокрузі! Ось за яку Україну веде боротьбу Бендер в ЦК УРДП на еміграції! За Україну радянську з усіма революційними надбаннями: колгоспами, репресіями, голодом, фабриками-кухнями, патронатами для дітей виселених і винешених, Сибіром, Соловками, Колимою, і т.д. і т. п. Гостро і точно сказано! Завдання УРДП окреслено членом її ЦК ясно і недвозначно. В нашому перекладі таке твердження звучить: "Не тратьте, куме, сили, пускайтеся на дно!" Або, трохи "культурніше": "Ми, спадкоємці і духові діти УКП, Фітільова-Хвильового, Винниченка і інш. визнаємо і заявляємо, що єдиною правдивою формою держави для українців є радянська державність в повному підкоренні і залежності від Москви, нашого старшого брата по татові Марксу."

А як же справа з революційністю партії тов: / пробачте, добродія/ Бендера? А що ж сказати рядовому членству УРДП, отим рядовикам, які висунули Бендера до ЦК, сподіваючись від нього проведу в революційній боротьбі проти загарбницької Москви, проти ч о р т о в о ї к о м у н и ?

Як у спритного жонгльора, і на це добр. Бендер має готову відповідь: "Замінімо революційність дії революційністю мислення." От і все! Три - маймо революційну дулю в кешені. Там її ніхто з "товарищей" не побачить, а ми все ж знатимемо, що дуля їм є.... в нашій кешені. Он як!

А що до авангарду, який так гаряче підтримує добр. Бендер, усіх отих корнійчуків, чубарів і інших фітільових, отієї корости на тілі України, то український народ-мученик, колгоспники, робітники, рядова інтелігенція мають свою думку і вони її скажуть в свій ч а с.

Отой авангард, гарячим прихильником і болільником якого рекомендується добр. Бендер. Чи не той авангард, що вночі викидав малих дітей на мороз, виганяв на муки і смерть, на Соловки і Караганди цвіт українського народу? Чи не той це авангард, що наповняв винницькі і інші кладовища селянським трупом, що викачував до останнього горщика кваші у зголоднілих українських селян? Чи не той це авангард, що святотатно руйнував наші Церкви і викидав покійників з могил? Чи не той це авангард, що довів колись таку багату, молоком і медом текучу Україну до людоїдства проклятого, чорного тизяча дев'ятсот тридцять третього року???

І добр. Бендер, стоячи в проводі УРДП, закликає членів своєї партії підтримувати той авангард в його змаганнях за суверенну радянську Україну. Іншої форми української державности добр. Бендер і не згадує, і не хоче. Свого часу партія добр. Бендера твердила, що кадри нової України в комсомолі, в партії /комуністичній/. А сьогодні вже одверто устами члена свого ЦК стверджує і те чого ті кадри прагнуть-радянської України, т. то "з під дощу та під ринву". Хай буде хоч і радянська Україна, аби Україна! Ось чого хоче Бендер. Ми так його й розуміємо, що він з товаришами хочуть посісти усі міністерства радянської України, скинувши москвинів. Як один з способів контакту з Україною, який добр. Бендер вважає за дуже корисний, - це зустрічі з приїжджими з України людьми. В цьому він дуже солідарний з ОУН/м/ та ЗП УГВР. Він твердить і підкреслює в своїй статті, що "Зустрічатися треба з усіма громадянами УРСР. Міністри, партійні апаратчики, літератори, адміністратори, актори, ударники, члени всяких делегацій...." А ми додамо від себе: зустрічатися з представниками МВД, шпиганами, таємними агентами розвідки. Зустрічатися, консультуватися, радитися. Вони ж допоможуть добродієві Бендерові нав'язати щільний контакт з відповідними органами безпеки СРСР. Добр. Бендер збирається переконувати усіх отих представників режиму московського в необхідності знайти спільну розв'язку проблеми Україна-еміграція. Він, бачите, вважає себе таким тонким знавцем людської психіки, таким підкованим політиком, що збирається переконати отих московських висланців, отих перевірених, твердих комуністів в тому, що вони не мають рації, а що рацію має УРДП і сам добр. Бендер. Щоб вийти "чистим" перед гостями з України, добр. Бендер аж з шкіри лізе, щоб довести свою відданість московським займанцям, бо кінчає свою статтю жахливим наклепом на українців, на отих "недостріляних" і "недорізнаних", що старлять, хоч пасивний спротив займанцеві, плює на пам'яті мільйонів невинних людей, що померли з голоду, влаштованого М о с к в о ю. Він обвинувачує самих українців в голоді 33-го року, в ежовщині, в розкуркуванні. Він пише: "Мусимо відважно заявити/ мова йде про 30-ті роки/, що грандіозна різня мільйонів людей відбувалася при злочинній апатії цілої нації, і що за все, що сталося, ми теж винні, що ми теж відповідальні в такій самій мірі, як і культурний актив вдома."

Ми не знаємо, як сприйме такі твердження актив УРДП, не знаємо, як сприймуть такі твердження оті члени УРДП і ДОБРУС-у, які на собі пережили оті 30-ті роки, які побували там "де козам роги правлять", які зазнали на власній шпирі усі "радоші" життя в советському "раю", оті всі, що увійшли до УРДП в надії на діяльну боротьбу з ч е р в о н и м з л о м. Але ми віримо, що Україна прокинеться, скине з себе кайдани поневолення і здвигне дійсну українську державність вільних працівників, вільних людей. І ми віримо, що таким "політичним діячем", як добр. Бендер в тій Україні залишиться лише право буденної праці, але не буде доступу до громадської справи, а т и м б і л ь ш е д о п о л і т и к и.

Публічний виступ добр. Бендера з статтею "Новий етап" не залишився без наслідків. Услід за ним кампанію визнання УРСР, "контактів" і зустрічей з діячами советської України підтримала і ОУН /м/ і ЗП УГВР з своїм "Клубом Круглого Стола."

Часопис ОУН "Українське Слово" в ч. 1307 з 27. II. ц.р. приніс репортаж якогось невідомого нам П. Г. "Літературний вечір Драча і Павличка в НЬЮ ЙОРКУ." Оце і є той другий документ, на якому ми хотіли б спинити увагу читача. Занадто бо промовисті думки цього документу, занадто бо багато пан П. Г. говорить між рядками репортажу.

Спробуємо розібратися в усьому цьому мракобіссі. До Нью Йорку приїхали два представники СРСР Драч і Павличко, як офіційні делегати большевицького уряду до Об'єднаних Націй. Приїхали, щоб представляти офіційну лінію, офіційну політику большевиків в міжнародних справах. Кожному з нас зрозуміло, кого большевицька партія висилає представляти її інтереси, якими довіреними і перевіреними мають бути вислані особи. Коментарі до цього, як кажуть, зайві. Все зрозуміло.

Слідуючи своїй політиці мирного проникнення у вільний світ, большевики вислали делегатами до ООН Драча і Павличка, своїх довірених осіб, ще й тому, що вони обидва ще й поети, тому їм легше буде увійти в "контакт", "зустрітися" з українськими емігрантами, які таких контактів шукають. Слідуючи рецептові добр. Бендера, нью йорський "Клуб Круглого Стола" і влаштував Драчеві і Павличкові "зустріч" і "контакт", влаштував вечір їх творчості 11-го листопада в Нью Йорку. Господарі вечора, "Клуб Круглого Стола" вважають, що "не такий страшний дідько, як його малюють", що з большевиками, будь то Колосова, чи драчі і павлички, можна по-приятельськи, культурно розмовляти, обмінюючись здобутками "української духовності по обидва боки Залізної завіси", що разом з тими драчами можна дійти до порозуміння і вирішення проблеми вільної України.

Автор репортажу пише: "Хто був і хто буває на таких зустрічах, для того є смішним і дивним розмови про "деморалізацію і "розклад" серед тих, які зустрічаються і контактуються..... Національно-визвольні ідеали для обох сторін набирають ще більшої актуальності, непереможності і правоти. Так, безсумнівно! Якщо говорити про Україну добр. Бендера, т.то про радянську Україну, "з усіма її революційними здобутками"-погоджуємося. Але як же ж тоді справа з націоналізмом господарів? Виходить, що націоналісти повністю скептізували, повністю перейшли на советську платформу, бо ж радяться з представниками окупанта, як краще затягти петлю на ший вільнолюбного українського народу, як краще його зрусифікувати. Сам автор репортажу відмічає цікавий факт, що Драч в своїй поемі "Смерть Шевченка" викарбував гостро сатиричний образ націоналістичних "горобців". І от ці самі "націоналістичні горобці" Драча влаштовують йому, цьому ж Драчеві, теплу зустріч. ДІЙСНО "Т Е П Л А К А М П А Н І Я"!

Дійсно як з тим легендарним Янкелем, що ти "йому плюй межі очі, а він каже "дощ іде"! Так і з нашими націоналістами. Ці самі поети советські вдома гостро виступають проти української еміграції, а виїхавши закордон швидко збирають маску приязні і доброзичливості, маску "ми ж свої люди", а наші націоналісти і вухо розвісили, зраділи, що з ними хочуть "зустрічатися" і сконтактуватися" такі видатні особи, як делегати до ООН. Що господарі вечора були свідомі того, з ким мають зустріч, що Драч і Павличко не лише поети, а й комуністи, а й довірени члени офіційної делегації большевицького уряду /читай, партії/ до офіційної міжнародної організації ООН, свідчать слова репортажу: "Це перша публічна зустріч української еміграції з поетами сучасної України, які своїми іменами сим-

полізуєть нове молоде покоління УССР не лише в літературі. Та певно, що так! Як лише поетів, то їх большевики ніколи не пустили б закордон. З певністю можна сказати, що вони мають і неофіційні завдання від МВД. /Ім бідних сіромах з яничарського стола і наснідання не вистачить. Зауваження складача./ У висліді зустрічі присутні!... довідались і відчули сучасну атмосферу в Україні і реакцію на неї різних прошарків населення, а зокрема молоді, з далеко більшою гостротою і безпосередністю, ніж про можна вичитати в рядках і між рядками радянської преси."

Он як! Драч і Павличко, виходить, говорили й таке, про що мовчить советська преса! Очевидно, мали дозвіл "пустити тури на колесах". Інакше не наважилися б. А присутні, розвісивши буга, мовчки ковтали оте базікання советських пропагандистів! Добрі націоналісти!

Виправдуються, що все це робиться в ім'я української культури, "культурного зближення еміграції з батьківщиною." Тієї ж самої співає і добр. Бендер. А забувають / або не знають, бідолахи, / що під большевицькою окупацією діє один закон, продиктований Москвою: "культура національна формою-большевицька змістом. Іншої національної культури большевики не визнають! З наведеного виходить, що і націоналісти, як речник УРДП Бендер, скапітулювали перед большевиками, виступаючи в обороні української формою, але большевицької змістом культури; розписалися в своїй нікчемності, безпринциповості, своїй нездібності протиставити большевицькому натиску, отій "лявині русифікації" свого українського окреслення культурного процесу і духових прагнень. Ж а л у г і д н и й к і н е ц ь.

Знаменним треба вважати факт, що обидва середовища, УРДП і ОУН/м/ займають керівні становища і в т. зв. ДЦ УНРади, "унапрямують її політику", "змагають до відновлення УНРеспубліки, відмовшись від Києва в користь Риму. Щоб ці дві організації, УРДП і ОУН/м/, довели до успішного кінця боротьбу за "відновлення УНР", одночасно визнаючи примат підсоветської української культури і ідеї "суверенної радянської України"; визнаючи Рим духовим центром України одночасно прагнучи "суверенної радянської України", центром якої все ж є Київ - не повірить і мала дитина. Навпаки, можна твердити, що кокетуючи з большевиками, вони і "діяльність" УНРади вестимуть в дусі "солідарности з авангардом України" /підсоветської./ Мимоволі виникає думка про безцільність отієї партійно-політичної еміграційної саламахи, отих ефемерних партійних новотворів, того партійного дурисвіта, що так грасує в українському еміграційному суспільстві. Повна безідейність, повний брак твердої, чіткоокресленої мети довела до того, щоб повністю скапітулювати перед сильним, жорстоким ворогом українського духа. Треба було півстоліття кривавої боротьби, мільонів смертей, мільонів вирваних з коренем з життя, щоб так безславно скапітулювати. Коло замкнулося! Почавши з Білоцерківського бунту проти гласної держави, укапізм, хвилювизм, скрипниківщина, загірна комуна, ежовщина, проклятий тридцять третій рік, розкуркулення, колективізація, обдурення мас новими "ідеями", пождівство, еміграційна партійщина-коло замкнулося поворотом до ідеалів зради, до загірної комуни, до новітнього укапізму, до треклятої колгоспної панщини.

Жалюгідне, трагічне, але неминуче з а к і н ч е н н я!

Та ми твердо віримо в воскресіння України, вільної, самостійної, великої України, де не буде місця комерсентам від політики, дешевим торговцям національними вартостями, політичним жонгльорам, які кидаються від однієї орієнтації до другої, щоб виторгнути собі тепле місце; де не буде тих, які підмінюють поняття суверенности гласної Землі поняттям сервільности перед сильним окупантом; які розуміють різницю між патріотизмом і

і інтернаціоналізмом; для яких українською культурою буде культура свого народу, вироблена століттями, а не накинена карикатура на культуру, змістом своїм ворожа нашому народові, хоч і збрана в українські шати.

Ми віримо в українську національну революцію, віримо в українську молодь, в ту молодь, що не в комсомолі і партії береже традиції славної минувшини, в ту молодь, в жилах якої грає козацька кров, в ту молодь, яка носе в собі український немирущий дух, яка поневіряється по казахстанах і сибірах, якій нема місця в сучасній У к р а ї н і.

Ми віримо, що та молодь таки прийде до голосу, що та молодь підхопить прапор боротьби за вісну Землю, за її волю і незалежність, відкинувши з огидою прапорець Бендера, новітніх укапістів, прапорець "патріотів" "К р у г л о г о С т о л а"!

ВЯЧЕСЛАВ ЛИПИНСЬКИЙ

ЧОМУ НЕМА УКРАЇНСЬКОЇ Д Е Р Ж А В И ?

"В МОВІ ДАНОЇ ЛЮДСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ВІБІВАЄТЬСЯ ЇЇ ДУША,- "ШЛЯХЕТНІСТЬ БЛАГОРОДСТВО!"- ЧИ ВИТВОРИЛОСЬ ВЖЕ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ ВЛАСНЕ СЛОВО ДЛЯ ОЗНАЧЕННЯ ОЦІЄЇ ДЕРЖАВНОТВОРЧОЇ ВЛАСТИВОСТІ Д У Ш І ? "

/В Я Ч Е С Л А В Л И П И Н С Ь К И Й. /

Десятиліття відродження держави Української. /Так писав В. Липинський, у своїй брошурі виданій в 1928 році під назвою: " Хам і Яфет Чому ж її нема? Чому і ця спроба створити державу та стати нацією скінчилася руїною, як і всі попередні, на протязі тисячі літ? НЕОБУЗДАНЕ ХАМСТВО і цей раз розвалило Українську Державу. Іншої правдивої відповіді на оці болючі питання нема. Хамство-розуміється - не як лайка, а як віками освячене поняття для означення певного типового соціально-психічного явища. Що означає це п о н я т т я ?

Пішло воно від Ноевого сина. Слава цього сина: згірдлива насмішка над слабкістю і наготою батька. Така насмішка-це зовнішня ознака хамства. "Вони - каміння придорожне, тяжке, похмуре, що ними значить свій шлях історія. Ми - буйний, веселий, потік весняний..." Супроти них ми можемо здобутися лише на погорду... "Чи ж зрозуміє камінь, загрузлий в глинищі, якого природою є опір і нерухомість, того, що греблі рве, що весь є гін і порив, що сам собі ріє ложбище і несе рух та пісню визволення." - Беру для прикладу останній, найсвіжіший зразок відношення українських синів до українських батьків. Від тисячі літ по Українській Землі лунає така "пісня визволення".

Але ж це природній поступ, це творча революція, визнаюча свіжі, молоді сили; це патос чину, енергії. - Неправда!- Коли б це був прометейський гін вірного сина, палаючого любов'ю до батька, до братів, до своєї громади,- коли б це було молодецьке бажання дістати для своїх хоч трохи вогню з неба - Україна була б нині наймогутнішою державою, найсильнішою нацією. Яфет, брат Хама, бачив наготу і слабкість батька не гірше, ніж Хам. На вид цей в його молодій душі таксамо спалахнуло почуття, так само народився чин. Але чин Яфетовий був інший від чину Хамового. Яфет прибіг до батька, підніс його. Він всіма силами своїми став на поміч батькові. Чому? Бо в Яфеті, у відношенні до батька, за-

XX "ПЕРЕДОВОЮ В УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ ВІРОЮ Є ХРИС- XX
ТІАНСЬКА, ПРАВОСЛАВНА. ВСІ НЕ ПРИНАЛЕЖНІ Д О XX
ПРАВОСЛАВНОЇ ВІРИ ГРОМАДЯНЕ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖА- XX
ВИ, А ТАКОЖ ВСІ МЕШКАНЦІ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ, XX
КОРИСТУЮТЬСЯ НА КОЖДІМ МІСЦІ СВОБІДНИМ ВІДПРАВ- XX
ЛЕННЯМ ВІРИ І БОГОСЛУЖЕННЯ ПО ЇХ О Б Р Я Д У." XX
/З ЗАКОНУ ПРОТИМЧАСОВИЙ ДЕРЖАВ-
НИЙ УСТРІЙ У К Р А Ї Н И 1918р./

Мгр. Надія Дніпрянська.

ІСТОРИЧНИЙ ШЛЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ І ЇЇ ПОДВИЖНИКИ 1921 Р.

Присвячуючи цю статтю Мученикам і Подвижникам Відродженої в жовтні 1921 року Української Автокефальної Православної Церкви, вважаємо за потрібне зупинитися на деяких історичних етапах минулого, згадати творців Церкви в розрізі історичних фактів, подій і обставин, що увінчали нашу Церкву в і н ц е м в е л и к о ї с л а в и.

БЕЗСМЕРТЯ нашої Православної Церкви полягає в тому, що Вона, не зважаючи на переслідування і утиски, зберегла національний характер, обряд і виробила свою чисто православну, національну духом традицію. Українська Автокефальна Православна Церква являє собою синтезу глибокого релігійного ДУХА українського народу і вікових державницьких традицій Княжої доби!-козацько-гетьманського - часу найбільшого розквіту національно-державної с в і д о м о с т и. Досить згадати, що Визвольна війна очолювана гетьманом Богданом велася в першу чергу проти чужоземного панування і проти У н і ї, що залишило слід в історичній д у м і:

"Та немає лучче, та немає краще
Як у нас на В к р а ї н і,
Де немає пана, де немає ляха,
Д е н е м а є у н і ї."

Вже тоді нарід наш утотожнював поняття Волі з поняттям Православ'я. Українське громадянство так і розуміє, і ТІЛЬКИ так, що боротися за Православну Церкву-боротися за вільну Україну, а боротися за вільну Україну-боротися передусім за віру православну-предківську, Благочестиву; під проводом Церкви боротися за рідну Землю, берегти її, захищати її кордони, її цілість, всі її складові частини незалежно від того ким, коли і який час вони були окуповані чужинцями-сусідами: чи то Московщиною, чи Польщею, чи Румунією, чи Мадярщиною.

Саме в обороні цілості нашої Землі і полягає національно-християнська місія нашої Церкви, яка, як духова мати нашого народу, завжди стоїть і стояла на сторожі справедливості, завжди кликала під свій ОМОФОР усі відірвані від матереного кореня частини н а ш о ї З е м л і.

ТІЛЬКИ зрозумівши національно-християнську суть нашої Церкви, Главою якої є Сам Ісус Христос, Церкви Автокефальної, стане ясним, який міцний духовий фундамент має наша Церква під ту державну будову, що ми її прагнемо збудувати і називаємо Українська Самостійна Соборна Держава. Цим ми не накладаємо ні форми, ні майбутнього політичного устрою нашої державности, а лише насвітлюємо властиве місце й роль Церкви в державі, як і взаємовідношення держави з Церквою. Іншими словами, ми вважаємо, що Церква і держава в своїй місії зберігання цілості держави, єдності народу, національного духа його-співзвучні.

Докладніше насвітлити це питання, розглянути його глибше нам не дозволяє обмежений розмір статті, оскільки порушена тема потребує довгих дослідів і розшуків, однак, хочемо перегорнути бодай кілька вже поживклих сторінок нашої історії, щоб відзначити хоч найголовніші дати нашої давнини, які припадають на жовтень-січень місяці, і які яскраво свідчать про неподільність і нерозривність національно-державного і церковного життя. Паризьке "Українське Слово" в Ч. ІЗО4 від 6-го листопада ц. р. в статті "ТРИ РІЧНИЦІ" / 1051-1966, 1621-1966 і 1921-1966 / окреслило ці річниці так:

"1051 року сталася визначна подія: великий князь Ярослав Мудрий порадив Соборові Єпископів вибрати на митрополичу Київську катедру українця- Іларіона, - "мужа благого, книжника і посника." Від Митрополита Іларіона дійшло до нас його знамените "СЛОВО", в якому, він між іншим каже: "...Прославимо ж і ми, хоч малими похвалами, того, хто довершив великих і дивних діл, нашого учителя і наставника, великого князя нашої Землі, Володимира, внука давнього Ігоря і сина славного Святослава, які, будучи володарями в своїх часах, відвагою і хоробрістю прославилися в багатьох землях і сьогодні згадуються і славляться....." Похвала закінчується зверненням до св. В о л о д и м и р а:

"Подивись на місто, що сяє величністю, подивись на квітучі церкви, подивись на зріст Христової віри, подивись на місто, що сяє і блищить образами святих, повне пахощів від кадил, місто яке прославляють, в якому все чути святі Божі співи...." Кінчається воно молитвою: "Не піднесемо ж рук наших до Бога чужого, не слідуємо за якимсь пророком, не держимо єретицької науки, але визнаємо тебе, правдивого Бога. Доки стоїть світ цей, не наведи на нас напасти, і не віддай нас в руки чужоземців, щоб не називали город твій, городом полонених, і стадо твоє зайдами в землі не своїй, щоб не казали про нас народи: де Бог їхній?..." Минуло майже 600 років Року Божого 1621-го, в добу тяжкої боротьби Православної України з унією, яку силою впроваджувала на Українських Землях польська влада, Київський Собор стверджував:

"Святий Апостол Андрій, перший Архiepіскоп константинопольський, Патріарх Вселенський і Апостол Український; на київських горах стояли ноги його і очі його Україну бачили, а уста благословляли, і насіння віри він у нас насадив. Воістину Україна нічим не менша від інших східних народів, бо і в ній проповідував а п о с т о л."

Це побожне вірування в апостольське благословення св. Апостола^М Андрієм Первозваним гір Київських пережило століття та стало підставою почитання в нашій народі св. Апостола Андрія Первозванного, як основоположника Української Православної Церкви.

Прошло ще 300 років.... За комуно-московської безбожницької окупації - року Божого 1921.- в Золотоверхому Києві, в храмі святої Софії відбувся перший Всеукраїнський Православний Церковний Собор, на якому було ствержено автокефалію Української Православної Церкви."

Митрополит Василь Липківський, пояснюючи суть автокефальної церкви, яку він очолив, говорив: "..... Кінцевим завданням Христової Церкви на землі, щоб об'єднати всіх дітей Божих і на всі віки скіліти в них всяку неміч-хворість, що їх роз'єднує. Але першим кроком до всесвітнього об'єднання є об'єднання дітей Божих з кожного народу в народну церкву. Всесвітнє єднання ТІЛЬКИ і можливе між народами, а не поодинокими особами....

Тож одною з головних причин, головних підвалин життя кожної Христової Церкви - є її воля, незалежність в своєму церковному управлінні. І Христове єднання між Церквами кожного народу можливе ТІЛЬКИ, як вільне братерство Церкв.... Митрополит Липківський був людиною великої віри в перемогу святої Пrawdи, Він говорив: "..... Наша Рідна Земля, наш Рідний Нарід споконвіку мають таку долю, що в певні доби заливає їх повінь. Колись, кажуть, наша Україна вся була залита морем, окована льодом, замерла. Але зійшло море, ростав лід, і вона, як квітка розквіла і прийняла на своє лоно наш рідний нарід. Та його кілька разів заливала ворожа п о в і н ь. Мабуть ще за часів переселення народів - їхня повінь заливала наших прабатьків на їхній землі. Потім вже в історичні часи наш нарід до краю заливала повінь половецька, татарська і руїна кримських ханів. Та вся ця руїна прийшла і відійшла, а нарід наш живе п о т у ж н і є." Навалилась на наш нарід не тільки фізична, а й духовна повінь польсько-московська, обертала в руїну не тільки землю, а й віру і саму душу нашого народу. Але й вона, як прийшла, так і відійшла, а нарід наш живе і відроджується. На Бога надія, що й жахлива комуністична повінь, що зараз своїми хвилями намагається з головою затопити наш нарід, звести зі світу його віру, і все що у нього найдорожче, - всю його людську природу, його волю, його націю, - теж з н и к н е, як прийшла, а нарід від неї прятуються й житиме. А Свята Українська Автокефальна Православна Церква - Вона, як і Христос, Її Голова, - воскреснувши з мертвих, вже більше не вмере, смерть над нею вже влади не м а є."

Сорокап'ятиліття оцієї незламної Віри в перемогу Святої Пrawdи Христо - вої, - ми нині - собі, своїм дітям і цілому світові п р и г а д у є м о."

Ми подали повністю це відзначення, як одно з характерніших відзначень. Кожний українець прочитавши його підпишеться під цими словами. На жаль, для нас залишається далі незрозумілим позиція цієї газети, коли вона, наводячи такі промовисті факти з історії нашої Православної Церкви, одночасно звертається з чолобитною до чужинецьких кіл, кланяється, просить і домагається створення римокатолицького патріархату в Києві. Де тут послідовність, де тут принцип, де тут правда? Аджеж двох правд не б у в а є. Чи не окреслюється це легко висловлюючись, істиною "СВОЯ СВОЇХ НЕ ПОЗНАЄ." А, може бугають і такі націоналізми, які ставлять Богові свічку, а антихристові о г а р о к. ?

Розгорнувши сторінки нашого церковного життя, при цій нагоді хочемо відзначити ще ДВІ славетні дати. Отже, перша з них це відзначення Василя Великого, якого Православна Церква за великі заслуги називає Святим і Великим, ушановуючи його 1-го січня щороку відповідним молитовним чином. Друга з них дата - це народження і смерть Митрополита Петра Могили.

/1595-1647./, якого Українська Православна Церква зокрема, а Православна

Церква взагалі урочисто ушановує пам"ять також І-го січня щороку. У своїй проповіді На Новий Рік Митрополит Василь Липківський про цих великих Подвижників Церкви Православної с к а з а в:

"Чим був Василій Великий для всесвітньої Церкви, тим був Петро Могила для Української Церкви. Як Василій Великий все своє життя вів переможну боротьбу з єретиками-аріянами, так Петро Могила переможно все своє життя боровся з уніятами. А своєю "Сповіддю Віри", що її Петро Могила подав до Східних патріархів проти закидів, ніби він прямує до унії й католицтва, він здобув собі навіть ім"я учителя всієї Православної Церкви, бо цю "СПОВІДЬ" патріархи ухвалили, як найкращу науку віри для всієї Церкви. Навіть і смертю Василій Великий і Петро Могила дуже зійшлися: обидва померли І-го січня, маючи 50 років від роду."

Ми твердимо, що зійшовся з двома великими попередниками і Василь Липківський. Він, як справжній і безстрашний Духовний Провідник і Богослов, гаслом автокефалії кинув виклик московському патріяршому синодові, як і комуністичній владі, що "Українська Церква не вмере, як і Христос, бо смерть не має над нею в л а д и."

Воістину ці слова звучать так, як повчає святе Письмо: "Буде ім"я Господнє благословенне від нині і до віку.".....

Перший Всеукраїнський Собор в Києві в жовтні м-ці 1921 року діяв з благодаті Духа Святого, відродив П'єшоапостольським чином Українську Автокефальну Православну Церкву, рукоположив на митрополитів достойних вибранців Василя Липківського і Миколая Борецького, 26 єпископів, коло 3000 тисяч священників та стільки ж організував парафій, як українсько-національну твердиню, з церковний РУХ перетворив на всеукраїнський РУХ. Хоч засобами терористичного насилля влада цей РУХ зломила, однак над українською душею і Церквою в розумінні нації і автокефалії влади вона не мала і не м а є. Нація і Церква-безсмертні. Так повчає нас історія, так гартує нашу силу свідомість, так навчає нас святе Письмо.

Відзначаючи подвиги попередників і вшановуючи пам"ять Мучеників 1921р. промовимо до них такими словами:

"ВИ В І Д І Й Ш Л И..... /ДО 45-ї РІЧНИЦІ У А П Ц. /

Ви підійшли, як Воїни Христові
У потойбічний світ небесного буття,
Ви віддали усе своє найкраще,
Ви віддали за нас своє ж и т т я.

На зсилку йшли, як непокірні
В тяжкій кривавій боротьбі,
Ваші останки уже тлінні
Шануються у наші д н і.

Коли затих тріскучий кулемет
Борців за Матір- Україну,-
То ВАС покликано в момент
Боротись до з а г и н у.

І Ви пішли з піднесенням чолом,
З народом н е р о з д і л ь н о,
В Святу Софію, щоб Творця
Благати всім п о к і р н о.

Молитва й Ваші п о ч у т т я
Натхнули Вас т в о р и т и,
Назад не було аороття,
Щоб Церкву в і д р о д и т и.

І Ви молились до Творця !
Усердно - всі благально,
Щоб Вам створить У А П Ц-
Святиню т р і ю м ф а л ь н о.

І це вдалось по Вірі Вам,
З молитвою до Бога,
Нехай же буде завжди там
Христова п е р е м о г а . !

Це боротьба була жорстока,
Бо мільйони віддали життя-
Це Божа Правда одинока -
Натхнула Вас - на це чуття.

І Церква в нас Автокефальна,
З кайданів звільнена вона -
Це Ваша місія рішальна,
Хоч чашу випили додна. !

Шляхи ті вкрилися тернами,
Якими йшов Митрополит Василь,
Його нема тепер між нами,
Творця великих тих зусиль.

Ви відійшли, як Лицарі Христові,
Зайнявши місце, де Вам визначив Отець,
А ми йдемо тимо, що й Ви шляхами -
Несемо й досі той, що й Ви вінець.

Ми молимося за подвиг Ваш
Схиливши голови смиренно,
Обов'язок сьогодні наш
Довершить все н а п е в н о.

Віддавши Богові і Вам належне,
Чоло своє підносим до гори,
І просимо Всевишнього безмежно -
Великий і Могутній Боже, допоможи!!!!

Ми згадували, що це був загальноукраїнський національно-церковний Рух, як пляномірний Рух, про що свідчить заява міністра ісповідань при гетьмані Павлові Скоропадським - проф. Олександра Лотоцького на засіданні собору Української Православної Церкви в Києві 12-го листопада 1918 року який сказав: "ОСНОВНА ЗАСАДА УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ ПОЛЯГАЄ В ТОМУ, ЩО В САМОСТІЙНІЙ ДЕРЖАВІ МАЄ БУТИ І САМОСТІЙНА ЦЕРКВА. ЦЬОГО ОДНАКОВО ВИМАГАЮТЬ ІНТЕРЕСИ ЦЕРКВИ І ДЕРЖАВИ. НІЯКИЙ УРЯД, ЩО РОЗУМІЄ СВОЇ ДЕРЖАВНІ ОБОВ'ЯЗКИ, НЕ МОЖЕ ПОГОДИТИСЬ НА ТЕ, ЩОБ ОСЕРЕДОК ЦЕРКОВНОЇ ВЛАДИ ПАРЕБУВАВ В ІНШІЙ ДЕРЖАВІ."

Здається ця заява не викликає сумнівів і не потребує коментарів, як з позиції державно-церковної, так і з позиції яка саме Церква повинна бути в Україні. Те явище, що сьогодні його перелицьовують деякі "свої" і чужі, кличуть чужинецькі патріархати в Київ- явище протиукраїнське-еміграційне і гіпедкове, яке далі намагань не п і д е.

КИЇВ І УКРАЇНА були, є і будуть "від нині і до віку" ТІЛЬКИ православні.

Як трактували Українську Автокефальну Православну Церкву в час її відродження російські кола, безсоромно приписуючи її творцям теористичні акти, хай нам буде вільно з цього приводу навести ОДИН промовистий д о к у м е н т:

"Церковний Вісник Західньо-Європейського Російського Екзархату" за грудень м-ць 1952 року Ч. І. Париж в своїй статті "Нельзя забивать" н а д р у к у в а в:

"Серед цілого ряду забитих російських православних ієрархів-митрополит Володимир Київський став п е р ш о м у ч е н и к о м. В 1918-му році в Києві організувався український церковний рух, який домагався відокремлення Української Православної Церкви від Російської. Владика протиставився цій самочинній затії і в наслідок цієї сутички був забитий. На страту Владика йшов покіyno, хрестився і наспівував "Благообразний Іосіф....". Невже ж ті, що пишуть таку неправду не розуміють, що в першу чергу вони зневажають помертню самого Владика Володимира, а по-друге гірко ображають Український Церковний РУХ, який справедливо домагався усаможієнення Церкви, з усіма наслідками, згідно Христових Заповітів, що кожний народ повинен мати свою Церкву і молитися тією мовою, яка йому зрозуміла. Хоч Владика Володимир, як і інші, не визнавав справедливого домагання Української Православної Церкви, однак українці все зробили для того, щоб християнським шляхом домогтися АВТОКЕФАЛІЇ, просили висвятити їм Єпископів, але у відповідь одержували "НЕТ" з супроводними це клинами щодо української м о в и. Отже, тут був, є і буде ТІЛЬКИ Суддею Бог. Ми можемо лише співчувати. Щодо вбивства Владика Володимира, то наводимо документ такого з м і с т у:

Товариш Ober-Прокурора Св. Синоду Кн. Н. Д. Жевахов у своїх "ВОСПОМИНАНИЯХ", Том II, як незаперечний свідок на стор. 41 стверджує:.... "під час панування большевиків у Києві положення Владика /Володимира/ ставало настільки загрозливим, що митрополит готувався до смерті і навіть написав свій заповіт.... Передчуття не "обмануло" Владика.... На другий день він був забитий. Вечором, 25 січня /ст. ст./ в палати митрополита втиснулася банда большевиків в складі 4-5 осіб...." заарештували митрополита і повели його в напрямку кріпосних валів.... поміж Лаврою Нікольським /Мазепинським/ Військовим Собором і там злочинці стали колоти багнетамийого, а потім стріляли з гвинтівок і револьверів.

Зурудували свою жертву, вони залишили труп на місці злочину і зникли." Стор. 43/. На другий день братія Лаври похоронила митрополита. Протримались большевики в Києві від 25 січня до 16-го лютого /ст. ст./ большевики були нарешті витиснені з Києва українцями... Ентузіазм населення не надавався описові." Князь Жевахов не був приятелем українців, а тому й свідчення його подвійно правдиві, сумніву не викликають. ТАК: ВІДРОДЖУВАЛАСЯ УАПЦ і відродилася. Тепер Вона, як і Христос безсмертна.

ПРИВІТАННЯ ВІД ГЕТЬМАНА ПАВЛА ВЛАДИЦІ ІЛАРІОНОВІ ОГІЄНКОВІ

"В Л А Д И К О !

Вітаю Вас з радісним днем, коли Господу Богові вгодно було благословити Вас на великий духовий і духовний подвиг. По віках тяжкого перебування під чужою кермою заблисла для нашої Української Православної Церкви надія, що тепер будуть покладені тверді підвалини для встановлення свого власного, міцного і тривалого духовного Проводу.

В нових умовах і нових формах відроджується давня Українська Православна Церква. Ми певні, що буде Вона овіяна тим справжнім апостольським, а рівночасно державницьким духом, яким Вона відзначалася за ліпших часів незалежного життя Українського Народу.

Вітаємо цей початок і сподіваємося, що відроджена Українська Православна Церква не буде мати вад, що були властиві російській Православній Церкві, особливо за останніх часів її існування. Хай же стане Вона невичерпним джерелом духових сил нашого Народу й тим дасть йому можливість виявити ліпші властивості своєї багатогранчастої душі та зайняти почесне місце в сім'ї панівних народів. За тяжких і невідрадних умов доводиться починати Вам, Владико, Вашу відповідальну путь. Український нарід під тиском безвірницької пропаганди, а також і наслідком ширення українцями ж ідеологій, що легковажать справу релігії та вважають Церкву за підручне знаряддя в національно-політичній роботі, непинно щораз глибше скочується в прірву. Ми, гетьманці, готові всіма силами піддержати в цьому тяжкому завданні свого Єпископа й віримо, що Він зуміє нас очистити й піднести духово та що під Його кермою наша рідна Церква засяє всіма християнськими чеснотами.

Ми прагнемо мати свою справжню Українську Церкву, бо ТІЛЬКИ така Церква буде близька серцю нашого народу, буде Його Церквою, але не дай Боже, щоб Вона стала українською ТІЛЬКИ своєю назверхньою формою, щоб Вона різнилася від російської ТІЛЬКИ мовою, деякими молитвами та співом. Коли Вона обмежеться ТІЛЬКИ цим, то в ній не буде душі, не буде животворної сили й Вона в короткім часі занепаде, бо нарід наш ТІЛЬКИ з-за зовнішніх форм за нею не піде, а російська церковна пропаганда досвідчена й вправлена, зробить своє діло. Занепад же знову відродженої Української Православної Церкви буде фатальним і для політичного відокремлення Українського Народу!

ТОМУ очі всіх гетьманців звернені на свого Єпископа, серця їх вщерть сповнені бажанням щастя й успіху в виконанні Ним Його відповідального й тяжкого завдання. ДЕВ'ЯТСОТ літ тому заблисла надія для Української Православної Церкви мати свій український духовний Провід в особі її митрополита Іларіона; тепер із ласки Божої це розпочнете Ви, Владико Іларіоне, яко єпископ стародавньої української Холмської єпархії-волости. Хай же Господь милосердний благословить Вашу тяжку путь! Від серця бажаю, щоб Вона продовжилась у Києві на стільці Вашого славного попередника часів Ярослава Мудрого й таким чином стала основою вічного існування Української Православної Церкви на славу нашого Господа Творця й Його вірного Народу.

Поручаючи себе Вашим святим молитвам, прошу Вас, Владико, прийняти вислів моєї найглибшої до Вас поваги: Жовтень 14, дня, ^{Року Бо-} ~~жого~~ 1940! Павло Скоропадський

С. Дніпрянський.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ

/ присвячується Гетьманичеві Данилові Скоропадському, який помер 23-го лютого 1957 року, в м. Лондон, Англія./

Весняний ранок, мов підняв захмарене шатро,
А подих свіжого повітря порушив рослини.
Промінням сонце розлилось просторо -
Мов свідок вічності нової д о м о в и н и.

Похідний марш заповнив всі простори,
А кожного, хто йшов, хтось шепотом питав:
-"Це відійшов Нашадок славної Опори ?
О, так, в молитві кожний-це відповідав."

Сумні акорди - співу -чулись зо святими.
Хай упокоїть Бог-раба Свого Данила.
Хай оселить Всевишній Його з Тими,
Що символічно тут, залишили могили.

Стихає спів, на мить чомусь с п о к і й н о.
О, ні - це лише перехід такий сумний.
Співається, що упокоївся смиренно -
Нашадок славних, незавершених п о д і й.

Останній хоролий і вічний, славний спогад,
Що пам"ять Вічну-Покійному с п' і в а.
Звертає кожний туди сумний п о г л я д -
Куди опуститься оця нова т р у н а ! ?

Він відійшов- промовці з сумом запевняли
"Залишив нам пройти тяжкий похід.
Підемо й ми, його вже славними слідами,
Якими йшов Його гетьманський Родовід!"

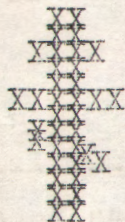
Тріумвірат: Мазепа, Орлик, Скоропадський -
Воістину похід із шведами в Союзі.
Це Визвольний похід, проти Москви військовий,
Щоб відплатить царю-Петру-відомому катюзі.

І пушкинська дворушницька "Полтава"
Для москалів назавжди с г а н ь б а !
Нехай лунає про Україну вічна слава,
А її гаслом є священна наша боротьба.

В ДЕСЯТУ- цю трагічну Річницю -
Ми молимося за вічний спокій Твій!
Хай піднесе Господь Свою Правицю
І допоможе нам звести останній бій.

Щоб здійснити нам, давні наші мрії,
Які в Шевченка були на палких устах,
Нехай Воскреснуть ті гетьманські дії,
Що їх оспівував Поет в своїх віршах !!!

Н Е К Р О Л О Г

С В І Т Л О Ї ПАМ"ЯТИ ПОБРАТИМА СОТНИКА ВАСИЛЯ ПЕРЕБИЙНОСА.

З глибоким сумом повідомляємо всіх побратимів про смерть 13-го листопада 1966 року артиста-малюра, сотника Української Армії, старого дійсного члена СГД, нащадка славного полковника Війська Запорізького Низового Максима К р и в о н о с а - П е р е б и й н о с а.

Покійни народився в с. Пузирках на Волині, навчався в м. Острозі, а опісля в м. Почаєві. 1913 року вступив до Київської Художньої Школи, де його, як здібного учня, відразу переведено в останній, натурний клас. Там же він складає екстерном іспити за курс гімназії.

1915 року виїжджає до Петербургу на перший курс Академії Мистецтв. Навчання в Академії йому перериває I-ша Світова війна. Його призначають до штабу 12 російської армії в м. Бердичеві в Україні.

1917 року вступає до Української Армії і відбуває службу в різних її формаціях аж до часу відходу Армії на терен Польщі і її інтернування.

1921 рік дістає довготермінову відпустку з Армії і в м. Кракові вступає до Краківської Академії Мистецтв, яку успішно закінчує 1926 року.

Протягом двадцяти років між двома Світовими війнами мешкає в Парижі, наполегливо працює як артист-малюра, ширить знайомства з чужинецькими артистичними колами, але все лишається вірним рідній Землі, беручи участь у всіх у к р а ї н с ь к и х справах.

Під час окупації Парижу німцями його на вулиці схоплюють німці і відправляють на примусову роботу до Німеччини в Б е р л і н.

По капітуляції Німеччини Покійний проживає в Веймарі, потім в Ганновері, в таборі ДП, де керує Художньо-Промисловою школою і викладає малюраство в українській гімназії ім. О. Олеса.

1947 року переїжджає до Великобританії, де бере активну участь в діяльності СУБ як член Ради його, член Об'єднання Комбатантів, добрий парафіянин лондонської парафії УАПЦ.

Працюючи в англійській промисловості, Покійний придбав собі дім, в якому влаштував своє художнє ательє, залишивши в ньому чималий мистецький здобуток, який влажав власністю всіх українців, а не лише своєю.

21-го листопада 1966 року громадянство взяло масово участь в похороні Покійного. Над могилою промовляли Крайовий Начальник СГД на Великобританію поручник В. Личманенко, одночасно і представник Головної Гетьманської Ради, Голова СУБ-у проф. Лісовський, колишній товариш Покійного по Художній школі, полковник Базилевський від ім кол. воєнків Української Армії, сотн. Білий-Карпенець від Об'єднання бувших воєнків українців. Від гетьманців, численних друзів і приятелів прочитав Посмертне Повідомлення С. Дніпрянський, одночасно прочитав вірш під назвою "БАЖАННЯ" він же і автор, як останнє слово Покійника-Василя Перебийноса, зміст якого подається. Нехай Господь прийме Покійника у Своїх Оселях.

Крайова Управа СГД на Великобританію.

Б А Ж А Н Н Я

Для Вас останнє це бажання
Численні друзі ще ж и в і,
Прийміть це слово на прощання,
На цій дорозі гже н о в і й.

Хоч не нова вона, - відома,
Однак для кожного одна.
Хоч як людина є свідома,
Дорога ж ця для всіх сумна.

В житті моїм було різно.
Тернистий був, і добрий шлях !
Було весело й трагічно -
Війна точилась на полях.

Малярстві - це не є р о з в а г а,
Малярство - це м о є ж и т т я.
Воно було моя н а с н а г а -
Цьому нема вже вороття.

Я все віддав для України,
На її Вібтер без вагань,
Нехай повстане із Руїни -
Величний Чин наших змагань!

Нехай любов скрізь запенує,
Смеренний дух Вас огорта.
Хай один - другого ш а н у є
На многі, многі ВАМ л і т а !!!

15-го листопада 1966 року

00

Просимо ласкаво читачів перед читанням виправити помічені друкарські помилки.

Сторінка	Рядок	Надруковано:	Читати:
1	21 згори	Найпереше	найперше
2	25 ,,		кома після слова "добре".
	10 знизу	Соціяліз	соціалізм
2	22 згори	середовещах	середовищах
3	1 згори	віremo	віримо
	26 ,,	шукали,зубоскалили	шакали,зубоскали
	25 ,,	луплено	луплену
	15 знизу	минуле, сучасні	минуле сучасні політики
6	20 згори	К. Йтлі	К. Етлі
8	1 згори	націоналної	національної
9	6 згори	абзаць	абзац
11	9 згори	"мудриці"	мудреці
	21 "	сліа	слів
	27 згори	розмови	розмову
12	5 згори	заічаїв	звичаїв
	7 ,,	а той	а то й
	12 ,,	прокляття	прожлята
	28 знизу	предидентами	президентами
13	1 згори	невторопаять	не второпаять
	17 ,,	-лила	- ла
	20 знизу	не знають, <u>не знають</u>	не знають
16	8 згори	повтсання	повстання
17	6 згори	провідника	"провідника"
18	11 знизу	Батківщина	Батьківщина
20	28 знизу	вирішеться	вирішиться
21	9 згори	непізнає	не пізнає
	20 знизу	винициних	винищених
22	20 згори	корсний	корисний
	7 знизу	шрірі	шкірі
23	12 знизу	кампанія	компанія
24	10 згори	турси	туруси
25	15 згори	вібивається	відбивається
26	11 знизу	не правди	неправди
28	8 знизу	Кречевські	Кричевські
28	16 знизу	держемо	держимо
30	24 згори	3000 тисяч	викреслити слово "тисяч"
31	3 згори	аороття	вороття
	28 згори	тимо	тими
33	20 знизу	обмежеться	обмежиться

